

## MAAKUNNAN TILA

KATSAUS VARSINAIS-SUOMEN KEHITYKSEEN KEVÄÄLLÄ 2019

## LANDSKAPETS TILLSTÅND

ÖVERSIKT AV UTVECKLINGEN I EGENTLIGA FINLAND VÅREN 2019

Maakunnan tila  
Katsaus Varsinais-Suomen kehitykseen keväällä 2019

Landskapets tillstånd  
Översikt av utvecklingen i Egentliga Finland våren 2019

Julkaisupäivä / Publiceras 3.6.2019  
Kannen kuva / Omslagsbild: John Nurmisen säätiö, Jukka Nurminen

Varsinais-Suomen liitto / Egentliga Finlands förbund  
PL 273 (Ratapihankatu 36), 20101 Turku  
puh. (02) 2100 900  
fax (02) 2100 901

ISBN 978-952-320-022-7

### SAARISTOMEREN TILASSA PALJON PARANNETTAVAA

Sivuilla 5–12 pureudutaan Saaristomeren tilaan eri näkökulmista. Saaristomeren pintavesien ekologinen tila on pääosin tyydyttävä, mutta sisäsaariston merenlahdet ja salmet ovat vielä heikommassa kunnossa. Vaikka esimerkiksi jätevedenpuhdistamoista tulevaa pistekuormitusta on onnistuttu vähentämään, heikentää hajakuormitus yhä merkittävästi Saaristomeren tilaa. Kipsi, kuitulietteet ja rakennekalkki ovat uusia keinoja vähentää ravinnehuuhtoumaa pelloilta, ja ympäristöministeriö on myöntänyt tukea erityisesti kipsin levitykseen Saaristomeren valuma-alueen pelloille. Saaristomeren tilaa käsittelevän analyysin on tuottanut Varsinais-Suomen ELY-keskus.

### TYÖLLISYYS KASVAA HIEMAN HITAAMMIN

Sivuilla 13–20 tarkastellaan Varsinais-Suomen työllisyystilannetta. Varsinais-Suomen työllisyystilanne on parantunut tasaisesti jo kolmen vuoden ajan, ja työllisyysasteen trendi oli vuoden alussa 73,5 %. Vaikka työllisyyden kasvu on hidastunut hieman, hätyyttelee työllisten määrä ennätystasoa. Työllisyyden kasvu näkyy suoraan myös työttömyyden nopeana alenemisena ja uusien avoimien työpaikkojen määrän kasvuna.

### SYNTYVYYDEN LASKU HIDASTUI VUODEN ALUSSA

Sivuilla 21–27 tarkastellaan väestökehityksen muutoksia Varsinais-Suomessa. Maakunnan väestö kasvaa noin 1 500 uudella asukkaalla vuodessa, mikä on ensisijaisesti seurausta muuttovoihosta sekä ulkomailta että muualta Suomesta. Alhaisen syntyvyys pienentää maakunnan asukasluvua noin tuhannella asukkaalla vuodessa, mutta syntyvyyden lasku näyttää pysähtyneen vuoden alussa. Jää nähtäväksi onko kyseessä tilapäinen muutos vai pidempiaikainen käänne kehitystrendissä.

### MYCKET ATT FÖRBÄTTRA I SKÄRGÅRDSHAVETS TILLSTÅND

Sidorna 5–12 behandlar Skärgårdshavets tillstånd ur olika synvinklar. Den ekologiska statusen för Skärgårdshavets ytvatten är huvudsakligen måttlig, men den inre skärgårdens havsvikar och sund är i ett sämre skick. Även om man har lyckats minska punktbelastningen från exempelvis avloppsreningsverk, försämrar den diffusa belastningen fortfarande Skärgårdshavets tillstånd väsentligt. Gips, fiberslam och struktorkalk är nya metoder för att minska näringsurlakningen från åkrarna och miljöministeriet har beviljat understöd särskilt för utspridning av gips på åkrarna i Skärgårdshavets avrinningsområde. Analysen som behandlar Skärgårdshavets tillstånd är producerad av NTM-centralen i Egentliga Finland.

### SYSSELSÄTTNINGEN ÖKAR LITE LÅNGSAMMARE

På sidorna 13–20 granskas sysselsättningsituationen i Egentliga Finland. Sysselsättningen i Egentliga Finland har förbättrats stadigt redan under tre års tid och trenden för sysselsättningsgraden var 73,5 procent i början av året. Även om sysselsättningstillväxten har blivit lite långsammare, snuddar antalet sysselsatta en rekordnivå. Sysselsättningstillväxten återspeglas också direkt i den snabba minskningen av arbetslösheten och det ökande antalet nya lediga arbetsplatser.

### SJUNKANDET AV NATIVITETEN SAKTAR I BÖRJAN AV ÅRET

På sidorna 21–27 granskas förändringarna i befolkningsutvecklingen i Egentliga Finland. Landskapets befolkning ökar med cirka 1 500 nya invånare per år, vilket i första hand är en följd av inflyttningsöverskott både från utlandet och från andra delar av Finland. Den låga nativiteten minskar landskapets invånarantal med cirka tusen invånare per år, men nativitetsens sjunkande verkar ha stannat av i början av året. Det återstår att se om det är fråga om en tillfällig förändring eller en långvarig vändning i utvecklingstrenden.



*Kuva/bild: John Nurmisen säätiö, Mikko Voipio*

Saaristomerens tila on herättänyt pitkään huolta. Saaristomerens pintavesien ekologinen tila on pääosin tyydyttävä, mutta sisäsaariston merenlahdissa ja salmissa pintavesien tila on välttävää tai jopa huono. Pintavesien ekologisen tilan uusi analyysi julkaistaan syksyllä 2019.

Saaristomerens ravinnekuormitusta onkin saatava edelleen huomattavasti vähentämään. Saaristomerens fosfori- ja typpipitoisuudet ovat edelleen liian suuria. Planktonlevien määrät ovat sisäsaaristossa viime vuosina kasvaneet ja näkösyvyys pienentynyt. Jätevesien tehokkaampi käsittely ja muuhun pistekuormitukseen puuttuminen ovat vähentäneet huomattavasti rannikkovesiin päätyvää kuormitusta, mutta hajakuormitus on edelleen merkittävää.

Hajakuormitus – maatalous, haja-asutus ja metsätalous – kuormittaa Saaristomerta. Valuma-alueen ja sisäsaariston maatalous on Saaristomerens sisäosien ylivoimaisesti suurin kuormittaja johtuen intensiivisestä kasvintuotannosta ja suuren volyymin kotieläintaloudesta. Vaikka maatalousyrittäjät toimivat ympäristösäädösten ja ympäristökorvausjärjestelmän puitteissa, ravinteita huuhtoutuu vesistöihin ja päätyy lopulta rehevöittämään merialuetta.

Maataloudessa on tehty vesiensuojelutoimia jo pitkään, mutta siitä huolimatta kuormitus ei ole olennaisesti vähentynyt. Osittain tämä johtuu siitä, että toimenpiteet vaikuttavat maaperässä hitaasti. Kuormituksen lisäys on kuitenkin onnistettu estämään. Maakunnan pelloista yli 150 000 ha on ollut talviajan kasvipeitteisiä ainakin 10 vuoden ajan, mikä on vähentänyt kiintoaineksen kulkeutumista vesiin. Tästä huolimatta vesien tilassa ei juuri ole havaittu muutoksia, ja uudet keinot ja entisten keinojen tehokkaampi toimeenpano olisivat tarpeen. Oleellista on toimenpiteiden oikea kohdentaminen, sillä muuten resurssit valuvat hukkaan.

Kipsi, kuitulietteet ja rakennekalkki ovat uusia keinoja vähentää ravinnehuuhtoumaa pelloilta. Ne vähentävät eroosiota, jolloin maahiukkasiin sitoutunutta fosforia huuhtoutuu vähemmän. Ne myös parantavat maan kasvukuntoa, jolloin pellon ravinteet tulevat tehokkaammin viljelykasvien käyttöön. Ympäristöministeriön vesiensuojelun tehostamisohjelmassa näihin kaikkiin on suunnattu rahoitusta. Suurin panostus on ohjattu kipsin levitykseen Saaristomerens valuma-alueelle, jolla sijaitsevalla Savijoen kokeilualueella siitä on saatu hyviä tuloksia. Varsinais-Suomen ELY-keskus koordinoi kipsilevityshanketta, johon pyritään saamaan runsaasti maatalousyrittäjiä mukaan. Vaikutuksia veden laatuun tullaan seuraamaan ja kipsikäsittelykohteet todennäköisesti keskitetään muutamille osa-valuma-alueille.

Saaristomerens tilaa käsittelevän analyysin on tuottanut Varsinais-Suomen ELY-keskus. Lisätietoa Lounais-Suomen ympäristöstä löytyy Ympäristö Nyt -palvelusta: [www.ymparistonyt.fi](http://www.ymparistonyt.fi). Tietoa Lounais-Suomen vesiympäristöstä löytyy sivulta: [www.ymparisto.fi/lounaissuomenvedet](http://www.ymparisto.fi/lounaissuomenvedet).

Skärgårdshavets tillstånd har länge väckt oro. Den ekologiska statusen för Skärgårdshavets ytvatten är till största delen mätlig, men ytvattnets tillstånd i den inre skärgårdens havsvikar och sund är otillfredsställande eller till och med dåligt. En ny analys för ytvattnets ekologiska status publiceras under hösten 2019.

Skärgårdshavets näringsbelastning måste ytterligare kunna minskas avsevärt. Fosfor- och kvävehalterna är fortfarande för höga i Skärgårdshavet. Mängden planktonalger i den inre skärgården har under de senaste åren ökat, medan siktdjupet har minskat. En mer effektiv hantering av avloppsvatten och ingripande är annan punktbelastning har väsentligt minskat belastningen på kustvattnen, men den diffusa belastningen är fortfarande beaktansvärd.

Den diffusa belastningen – lantbruket, glesbebyggelsen och skogsbruket – belastar Skärgårdshavet. Avrinningsområdets och den inre skärgårdens lantbruk är den överlagset största belastningen på Skärgårdshavets inre delar på grund av intensiv växtproduktion och husdjurskötseln i stora volymer. Även om lantbruksföretagarna verkar inom ramen för miljöbestämmelser och miljöersättningsystemet, sköljs näringsämnen ut i vattendragen och skapar till slut övergödning av havsområdet.

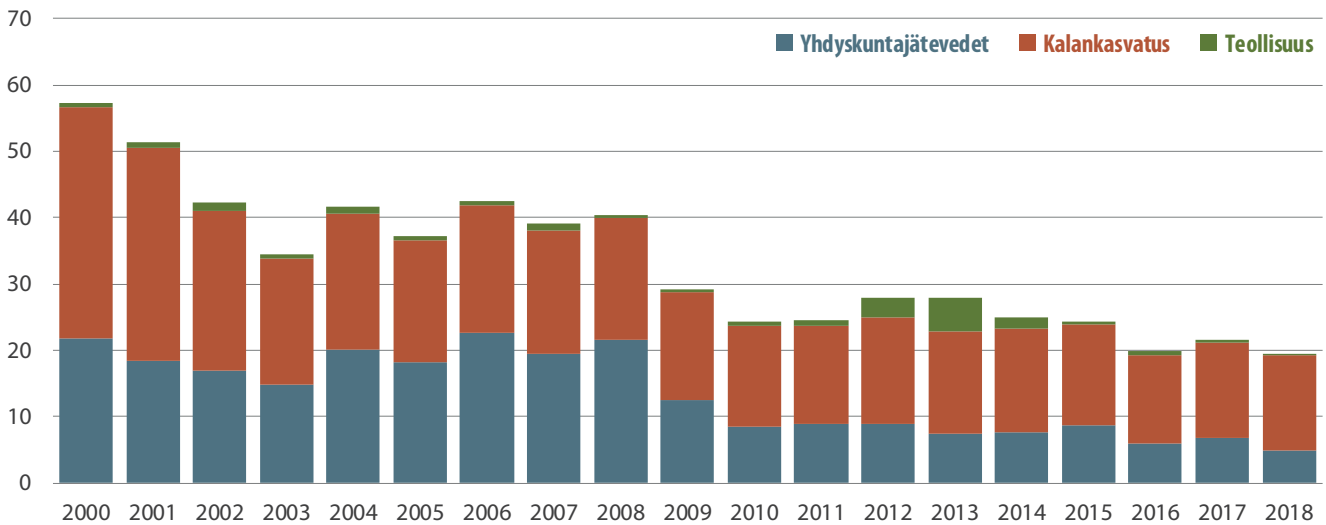
Man har redan under en lång tid genomfört vattenskyddsåtgärder inom lantbruket, men trots det har belastningen inte minskat avsevärt. Detta beror delvis på att åtgärderna har en långsam inverkan på jordmånen. Över 150 000 hektar av landskapets åkrar har vintertid varit täckta med vegetation under åtminstone 10 års tid, vilket har minskat spridningen av suspenderat material i vattendragen. Trots detta har det knappt observerats några förändringar i vattnets tillstånd och nya metoder och ett mer effektivt verkställande av tidigare metoder skulle behövas. Det väsentliga är att rikta åtgärderna på rätt sätt, annars går resurserna till spillo.

Gips, fiberslam och strukturkalk är nya metoder för att minska näringsurlakningen från åkrarna. De minskar erosionen, vilket gör att det sköljs ut mindre fosfor som är bunden till jordpartiklarna. De förbättrar även jordens tillväxttillstånd, varvid kulturväxterna bättre kan dra nytta av åkerns näringsämnen. Inom miljöministeriets program för effektiviserat vattenskydd har man riktat finansiering till allt detta. Den största satsningen har styrts till gipsspridning på Skärgårdshavets avrinningsområde, där man har fått fina resultat i försöksområdet vid Savijoki. NTM-centralen i Egentliga Finland koordinerar gipsspridningsprojektet där man försöker få med många lantbruksföretagare. Man kommer att följa upp dess inverkan på vattenkvaliteten och gipsbehandlingen kommer sannolikt att koncentreras till några delar av avrinningsområdet.

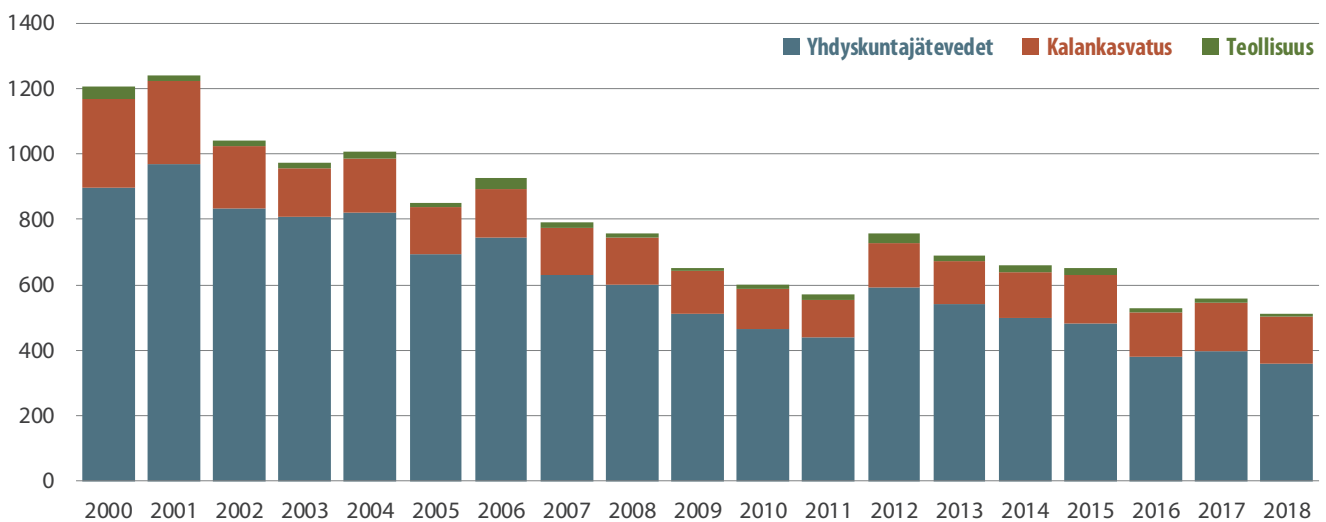
Analysen som behandlar Skärgårdshavets tillstånd är producerad av NTM-centralen i Egentliga Finland. Ytterligare information om Sydvästra Finlands miljö finns i tjänsten Ympäristö Nyt: [www.ymparistonyt.fi](http://www.ymparistonyt.fi). Information om Sydvästra Finlands vattenmiljö finns på sidan: [www.ymparisto.fi/lounaissuomenvedet](http://www.ymparisto.fi/lounaissuomenvedet).



### Fosforin pistekuormitus Saaristomereen (tonnia)



### Typen pistekuormitus Saaristomereen (tonnia)



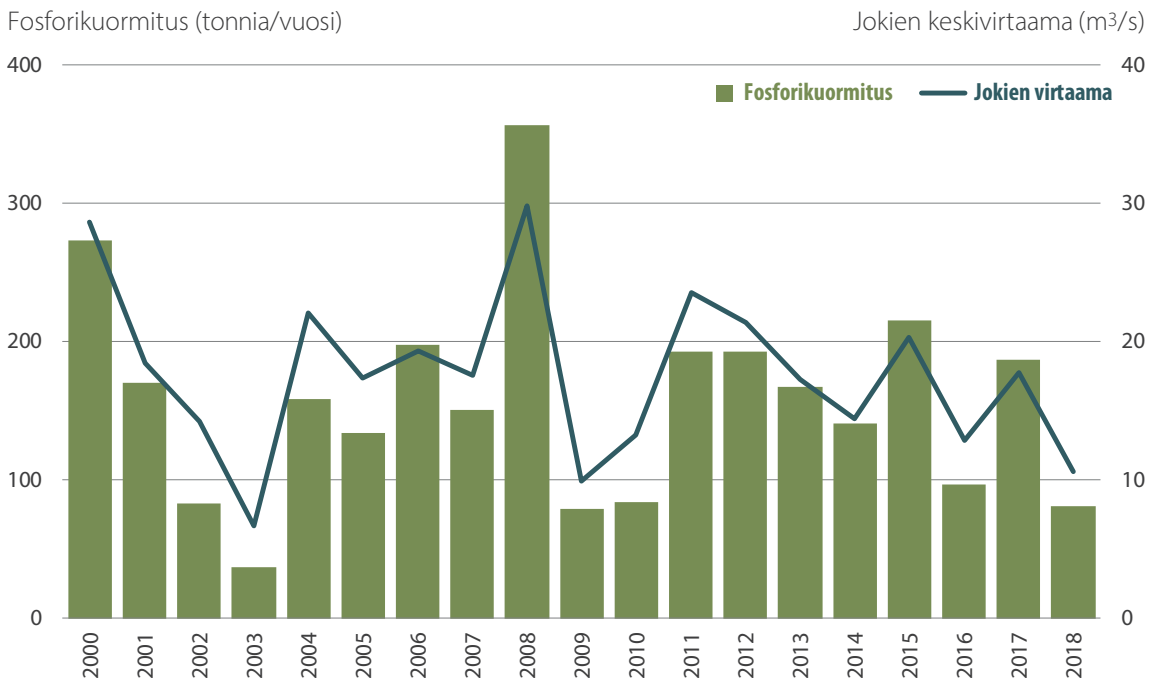
**Kuva 1** Yhdyskuntajäteveden puhdistamoiden, kalankasvatuksen ja teollisuuden fosfori- ja typpikuormitus Saaristomereen 2000–2018.

**Figur 1** Fosfor- och kvävebelastning från kommunala avloppsreningsverk, fiskodling och industri i Skärgårdshavet 2000–2018.

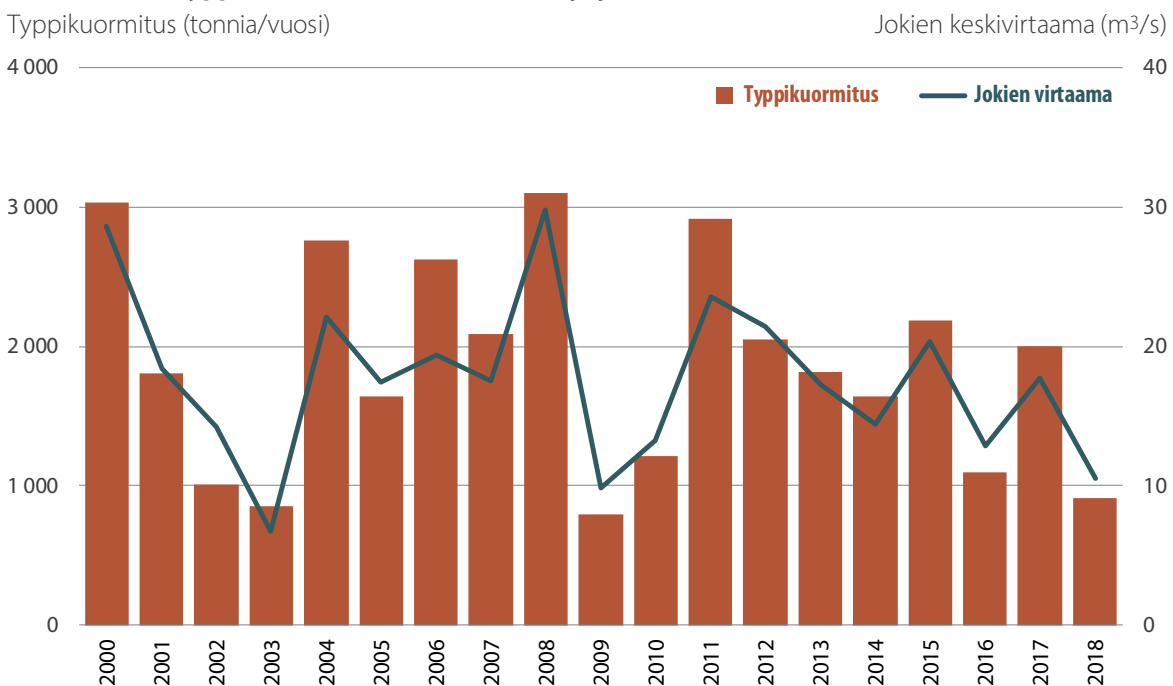
**Kuva 1** Ravinnekuormitus jätevedenpuhdistamoista, kalankasvatuksesta ja teollisuudesta on vähentynyt huomattavasti viimeisten parinkymmenen vuoden aikana. Fosforikuormitus on vähentynyt kolmasosaan ja typpikuormitus alle puoleen. Eniten on vähentynyt jätevesikuormitus, jo 70-luvun alkupuolelta lähtien.

**Figur 1** Näringsämnesbelastningen från avloppsreningsverk, fiskodling och industri har minskat märkbart under de senaste tjugotal åren. Fosforbelastningen har minskat till en tredjedel och kvävebelastningen till under hälften. Avloppsvattenbelastningen har minskat mest, redan från och med början av 1970-talet.

### Jokien tuoma fosforikuormitus Saaristomereen ja jokien virtaaman vaihtelu



### Jokien tuoma typpekuormitus Saaristomereen ja jokien virtaaman vaihtelu

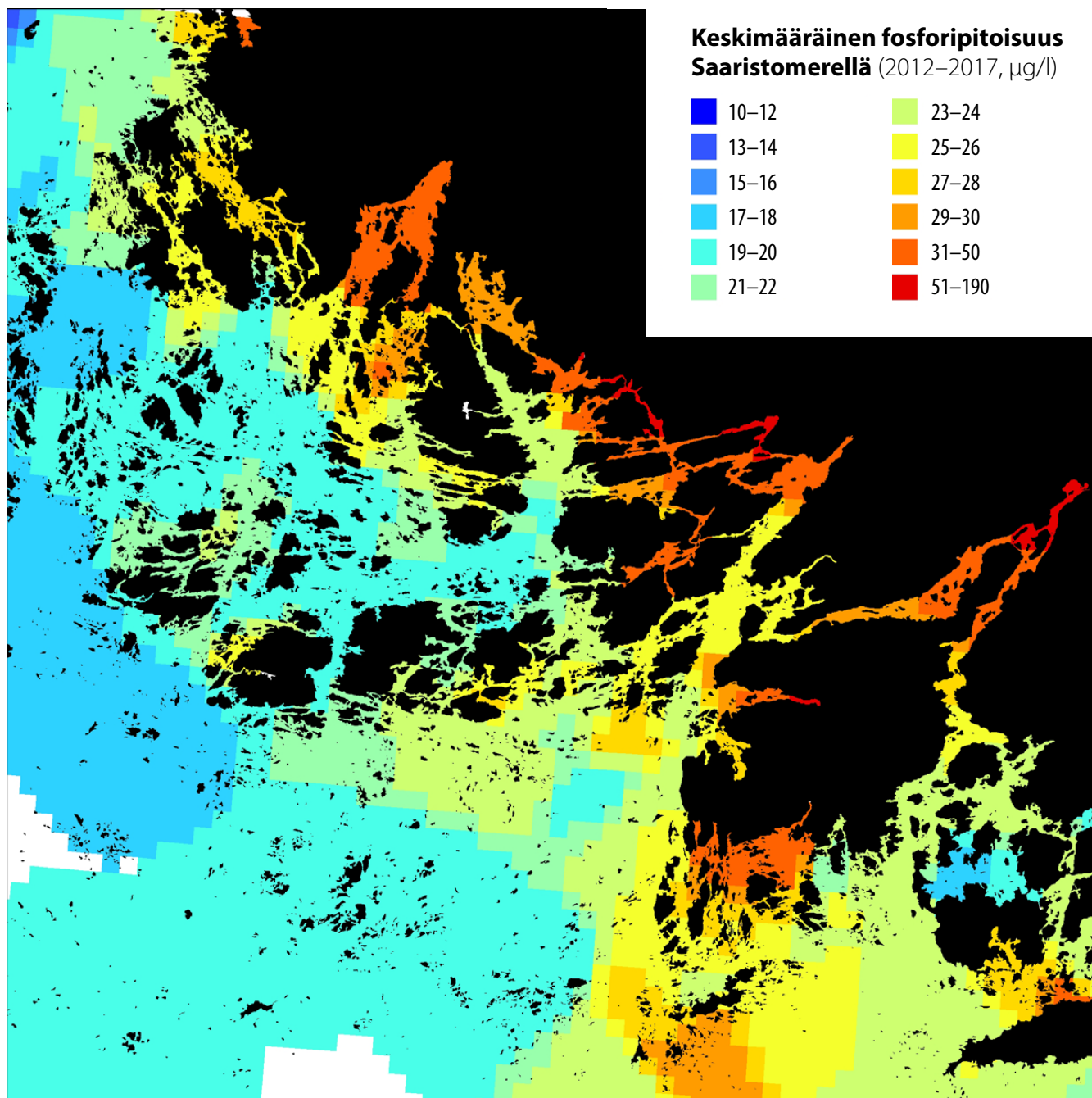


**Kuva 2** Aurajoen, Paimionjoen ja Uskelanjoen mereen tuoma fosfori- ja typpikuormitus vuosina 2000–2018.

**Figur 2** Fosfor- och kvävebelastning i havet från Aura å, Pemar å och Uskela å 2000–2018.

**Kuva 2** Jokien mukana tuleva kuormitus, josta valtaosa on peräisin maataloudesta, ei ole olennaisesti vähentynyt 2000-luvulla. Jokien mereen kuljettamat fosfori- ja typpimäärät vaihtelevat sateisuuden mukaan. Erityisesti kasvukauden ulkopuolella tapahtuvat runsaat sateet huuhtovat ravinteita pelloilta ja suuret virtaamat joissa näkyvät korkeina ravinnemäärinä.

**Figur 2** Belastningen från åarna, där största delen kommer från lantbruket, har inte minskat avsevärt på 2000-talet. Fosfor- och kvävemängderna som åarna för med sig till havet varierar beroende på nederbörd. Särskilt den rikliga nederbörden som sker utanför vegetationsperioden sköljer bort näringsämnen från åkrarna och de stora flödena i åarna syns som höga mängder av näringsämnen.



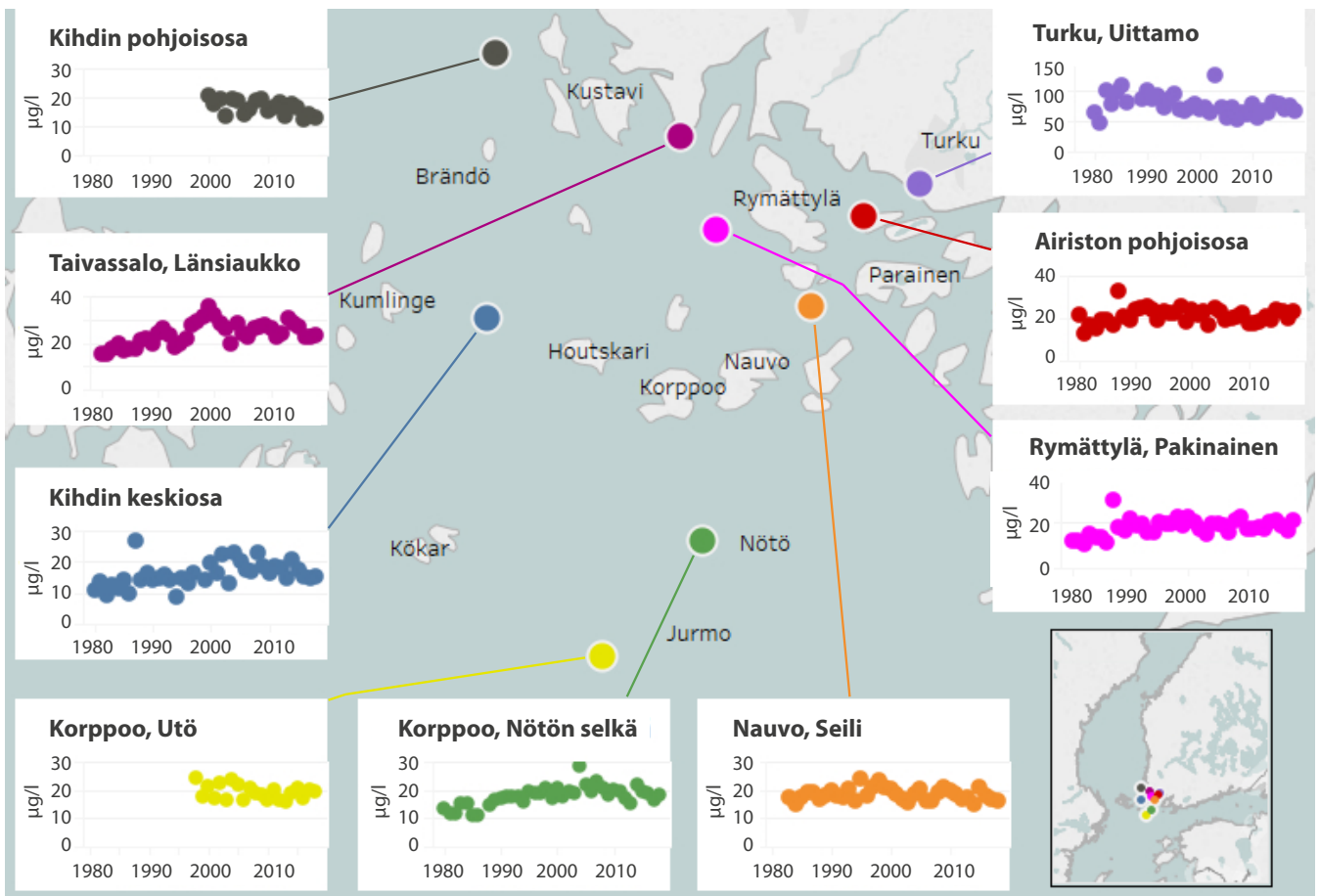
**Kuva 3** Saaristomerен keskimääräinen fosforipitoisuus kesinä 2012–2017.

**Figur 3** Skärgårdshavets genomsnittliga fosforhalt sommaren 2012–2017.

**Kuva 3** Saaristomerен fosforipitoisuus vähenee sisäsaaristosta ulkosaaristoon mentäessä. Merta rehevöittävät ravinteet tulevat suurimmaksi osaksi jokien mukana valuma-alueelta, mutta erityisesti ulkosaaristoon ravinteita kulkeutuu myös Itämeren pääaltaalta ja Suomenlahdelta.

**Figur 3** Fosforhalten i Skärgårdshavet minskar från den inre skärgården utåt mot den yttre skärgården. Näringsämnen som eutrofierar havet härstammar främst från åarnas tillrinningsområden, men särskilt till den yttre skärgården sprids näringsämnen även från Östersjöns huvdbassäng och Finska viken.



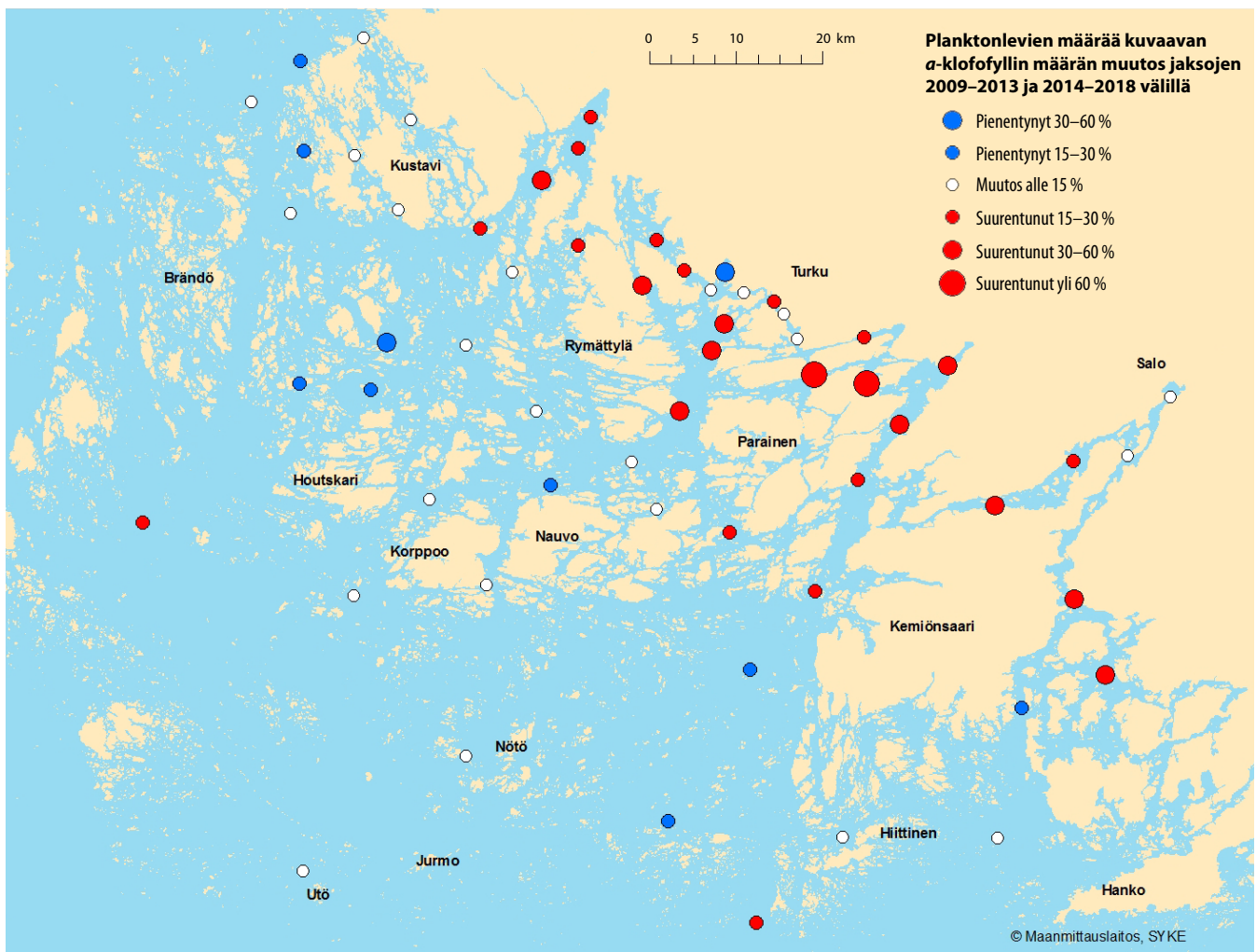


**Kuva 4** Kokonaisfosforin määrän kehitys yhdeksällä havaintopisteellä kesinä 1980–2018.

**Figur 4** Utvecklingen av den totala mängden fosfor vid nio observationspunkter sommaren 1980–2018.

**Kuva 4** Saaristomeri rehevöityi voimakkaasti 1900-luvun jälkipuolella, mikä ilmeni fosforipitoisuuden ja levämäärien kasvuna ja veden samentumisena. Viimeisen parinkymmenen vuoden aikana fosforipitoisuuden kasvu on tasaantunut ja paikoin fosforipitoisuudet ovat kääntyneet laskuun, erityisesti väli- ja ulkosaaristossa.

**Figur 4** Skärgårdshavet övergöddes kraftigt under den senare delen av 1900-talet, vilket visade sig som ökade fosforhalter och algmängder samt grumlat vatten. Under de senaste tjugotal åren har förändringen jämnats ut. I avloppsreningsverkens verkningsområde, såsom Åbos närvatten, har halterna ställvis minskat lite, vilket beror på mer effektiv avloppsrening.



**Kuva 5** Planktonlevien määrää kuvaavan  $\alpha$ -kloforyllin muutos. Vertailussa jaksot 2009–2013 ja 2014–2018.

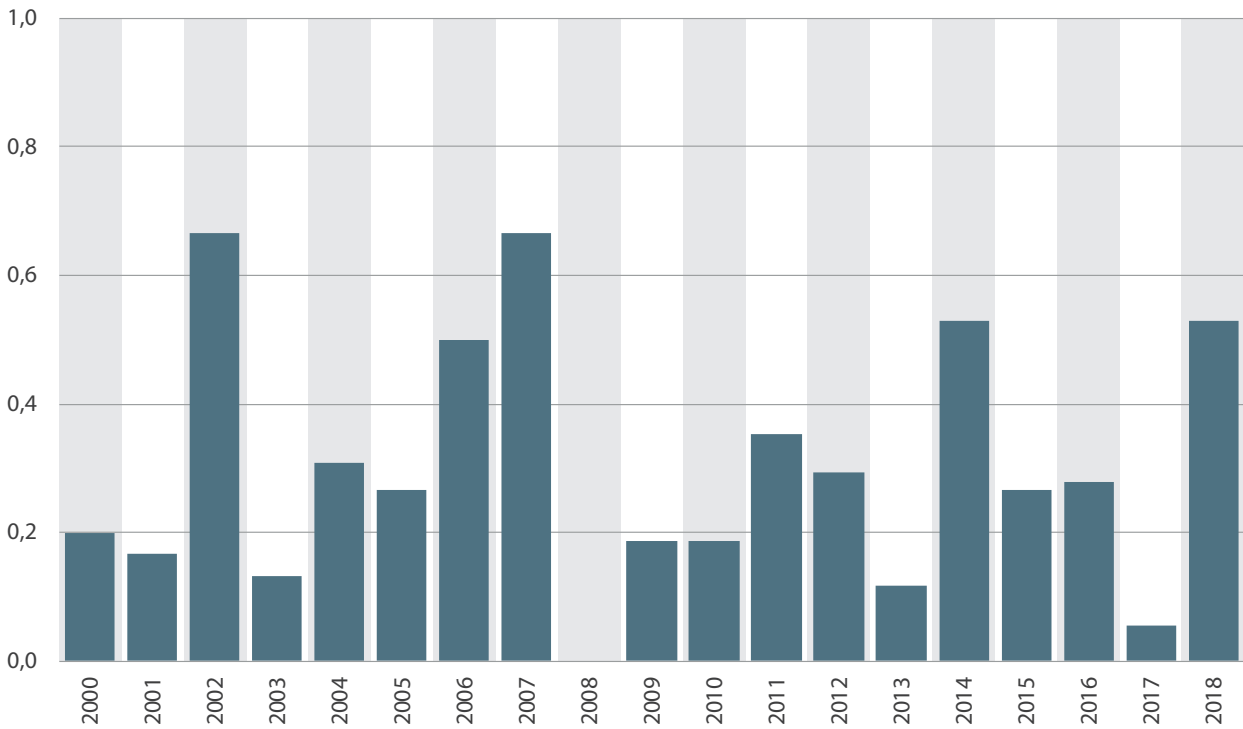
**Figur 5** Förändringen av klorofyll  $a$  som skildrar mängden planktonalger. Jämförelse av perioderna 2009–2013 och 2014–2018.

**Kuva 5** Rehevöitymiskehitys ei ole tasaantunut kaikkien indikaattorien osalta varsinkaan sisäsaaristossa. Planktonlevien määrä kuvaa hyvin rehevöitymistilannetta. Niiden määrä on ollut sisäsaaristossa viitenä viime kesänä suurempi kuin niitä edeltävinä kesinä (punaiset pallot). Ulkosaaristossa planktonlevien määrä on sen sijaan vähentynyt tai pysynyt ennallaan (siniset ja valkoiset pallot).

**Figur 5** Övergödningsutvecklingen har inte jämnats ut för alla indikatorer, särskilt inte i den inre skärgården. Mängden planktonalger ger en bra bild över övergödningsläget. Under de fem senaste somrarna har mängden planktonalger i den inre skärgården varit större än somrarna innan dem (de röda bollarna). I den yttre skärgården har mängden däremot minskat eller bibehållits (de blå och vita bollarna).

## Sinilevähavaintojen vuosikeskiarvot 2000–2018 Utossä

Kesä-syyskuussa tehtyjen sinilevähavaintojen keskiarvo (0=ei levää, 1=vähäinen, 2=runsas, 3=erittäin runsas)

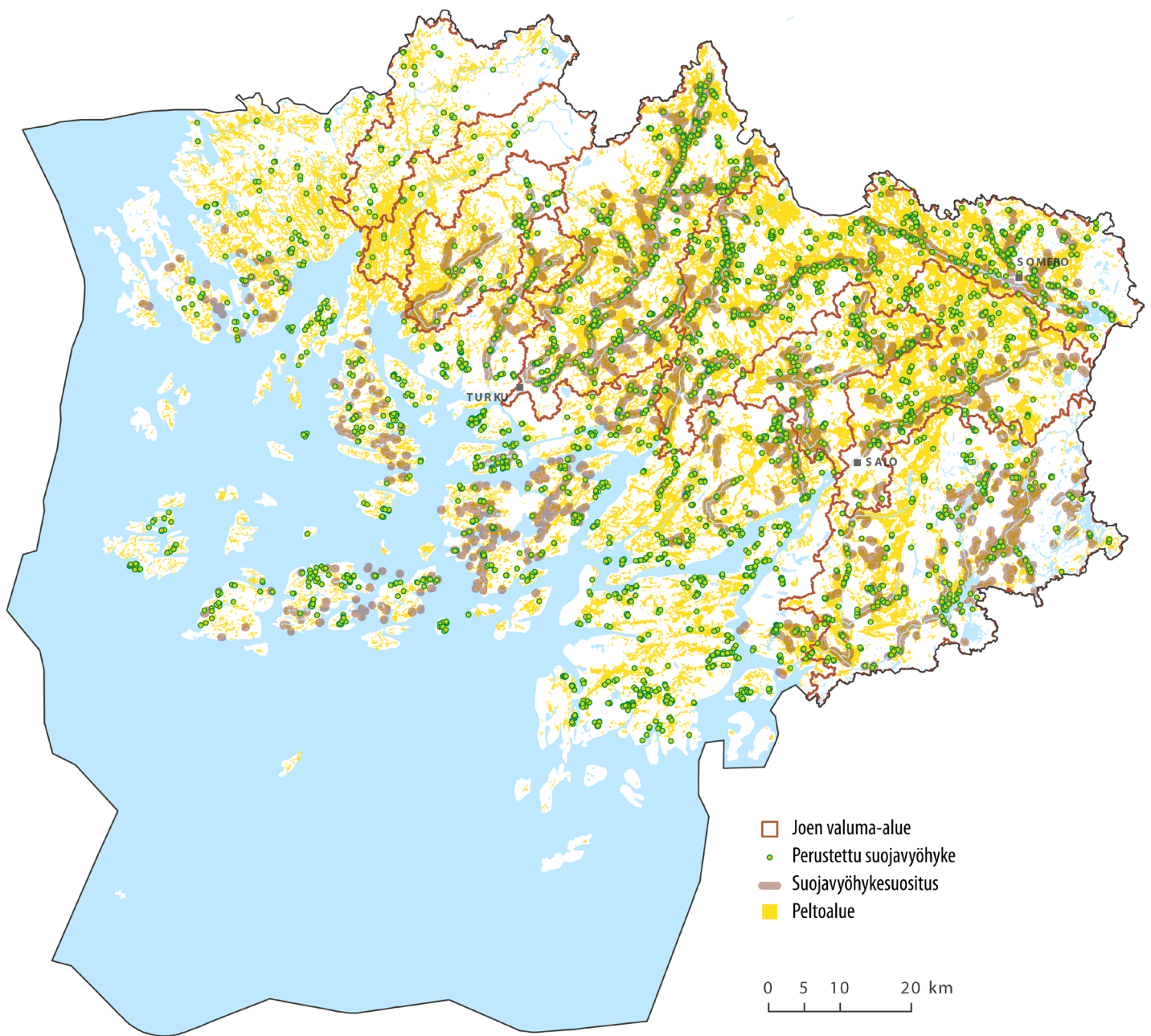


**Kuva 6** Sinilevähavaintojen vuosikeskiarvot 2000–2018 Utossä.

**Figur 6** Årsgenomsnitt för observationer av blågrönalger på Utö åren 2000–2018.

**Kuva 6** Saaristomerellä on useita sinilevän vakioseuranta-paikkoja, joista tässä esimerkkinä Utön aseman kesä-syyskuun keskiarvot 2000-luvulla. Sinilevän määrässä ei ole havaittavissa mitään erityistä trendiä. Sinilevän määrään vaikuttaa kesäkaudella meressä olevan fosforin määrä ja veden lämpö. Kauniina, lämpiminä ja tuulettomina kesinä on suuri riski sinileväkukinnoille.

**Figur 6** I Skärgårdshavet finns det flera konstanta observationsstationer för blågrönalger. Exemplet här är från Utö stations medelvärden från juni–september på 2000-talet. Ingen speciell trend kan urskiljas i mängden blågrönalger. Under sommarsäsongen påverkas mängden blågrönalger av mängden fosfor i havet och vattnets temperatur. Under vackra, varma och vindstilla somrar är risken stor för blågrönalgblooming.



**Kuva 7** Maatalouden suojavyöhykkeiden sijoittuminen verrattuna suosituksiin.  
**Figur 7** Placeringen av lantbrukets skydds zoner i jämförelse med rekommendationerna.

**Kuva 7** Yleissuunnittelussa 2000-luvulla kartoitettiin Varsinais-Suomen ne peltoalueet, joilla suojavyöhykkeiden vesiensuojelutehosta saataisiin eniten irti. Suojavyöhykkeitä on perustettu kuluvalle ympäristökorvauskaudella runsaasti, mutta ne eivät ole kohdentuneet optimaalisesti. Oikea kohdentaminen on tärkeää, mikä olisi huomioitava uuden ympäristökorvausjärjestelmäkauden suunnittelussa entistä paremmin.

**Figur 7** I den allmänna planen på 2000-talet kartlades de åkerområden i Egentliga Finland där man skulle kunna få ut mest av skyddszonernas vattenskyddseffekt. Det har skapats rikligt med skydds zoner under den innevarande miljöersättningsperioden, men de har inte placerats optimalt. Rätt placering är viktig och borde beaktas ännu bättre i planeringen av den nya miljöersättnings systemperioden.

## TYÖLLISYYS KASVAA HIEMAN HITAAMMIN

Varsinais-Suomen työllisyystilanne on parantunut nopeasti jo kolmen vuoden ajan, ja työllisyysasteen trendi oli vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä 73,5 %. Työllisyysasteen kasvu on kuitenkin hidastunut hieman, sillä vielä vuoden 2018 lopulla työllisyyden kasvutrendi oli selvästi tämänhetkistä jyrkempi. Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennusteen (TEM-analyseja 92/2019) mukaan työllisyyden kasvu onkin ollut poikkeuksellisen nopeaa ja kasvuvauhti tulee hidastumaan vuonna 2019. Kuitenkin nykyvauhdillakin Varsinais-Suomen työllisyysaste nousisi 75 % tuntumaan kuluvan vuoden loppupuolella.

Varsinais-Suomen työllisyysaste on selvästi koko maata korkeampi, ja välimatka kärjessä oleviin Uuteenmaahan ja Pohjanmaan maakuntiin on pienentynyt koko ajan. Työllisten määrän kehitystrendi onkin Varsinais-Suomessa ennätystasolla, sillä aiemmin työllisten määrän on ollut yhtä korkea vain vuonna 2018 nousukauden ollessa huipussaan. Työllisten määrä on kasvanut Varsinais-Suomessa viimeisen kolmen vuoden aikana yhteensä noin 20 000 henkilöllä, mikä on toiseksi suurin määrä heti Uudenmaan jälkeen.

Työllisyyden kasvuun myötä myös Varsinais-Suomen työttömyysaste on laskenut tasaisesti vuodesta 2016 lähtien. Maakunnan työttömyysaste oli maaliskuussa puoli prosenttiyksikköä alle koko maan keskiarvon, ja työttömyyden kehitystrendi laskee Varsinais-Suomessa nopeammin kuin koko maassa keskimäärin. Työttömyysaste laskee tasaisesti kaikissa muissa seutukunnissa paitsi Loimaan seudulla, missä työttömyyden lasku pysähtyi vuoden vaihteessa noin 7 % tuntumaan. Työttömyysasteen trendi on alle 10 % kaikissa seutukunnissa, ja Vakka-Suomessa ja Turunmaalla työttömyysasteen trendi on jo alle 6 %.

Työttömyyskehityksen lisäksi Varsinais-Suomen hyvä työllisyystilanne näkyy uusien avoimien työpaikkojen määrän kehityksessä. Avoimien työpaikkojen määrä on kasvanut nopeasti erityisesti Turun seudulla, jossa on edellisen vuoden aikana ollut haettavana pelkästään TE-hallinnon kautta lähes 50 000 avointa työpaikkaa ja avoimien työpaikkojen määrän kasvu on ollut tasaista. Vaikka avoimien työpaikkojen määrä ei kerro suoraan työpaikkojen kokonaismäärän muutoksesta, on työn tarjonnan kasvulla kuitenkin selvä positiivinen vaikutus työllisyyskehitykseen.

## SYSSELSÄTTNINGEN ÖKAR LITE LÅNGSAMMARE

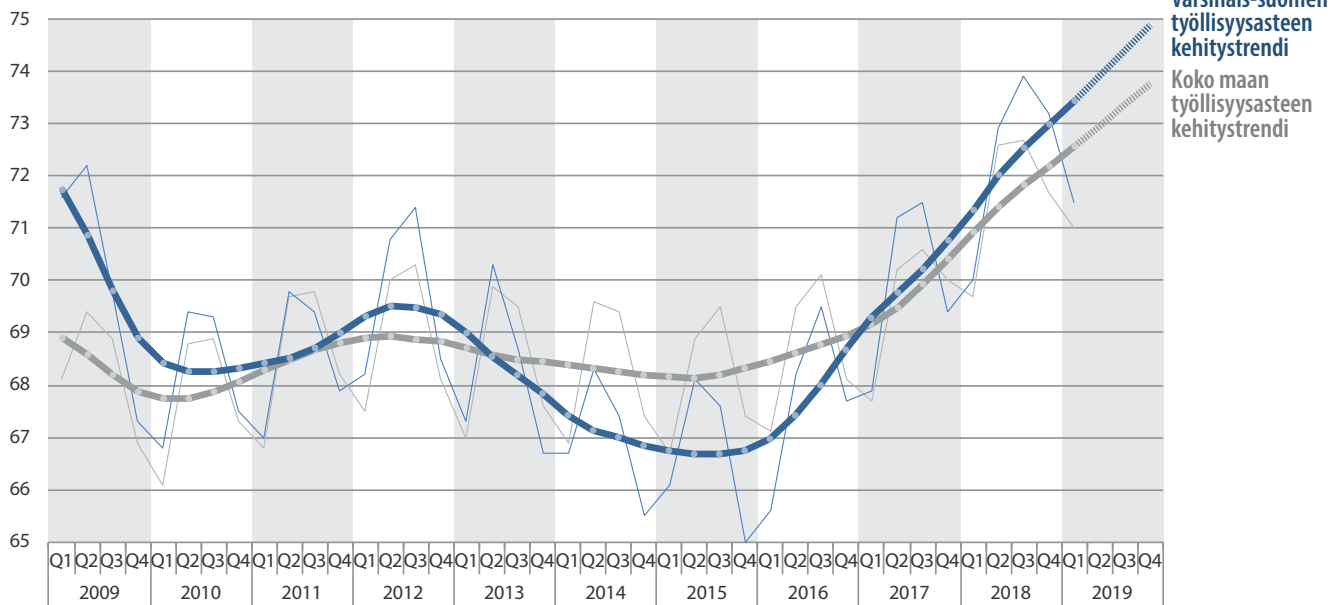
Sysselsättningsituationen i Egentliga Finland har snabbt förbättrats redan under tre års tid och trenden för sysselsättningsgraden var 73,5 procent under det första kvartalet år 2019. Sysselsättningsgradens tillväxt har dock saktat av lite, för i slutet av år 2018 var tillväxttrenden fortfarande klart tvärlinje än för närvarande. Enligt arbets- och näringsministeriets kortsiktiga arbetsmarknadsprognos (ANM-analyser 92/2019) har sysselsättningsstillväxten varit exceptionellt snabb och tillväxttakten kommer att saktas av år 2019. Även med den nuvarande takten skulle Egentliga Finlands sysselsättningsgrad öka till närheten av 75 procent i slutet av det innevarande året.

Egentliga Finlands sysselsättningsgrad är klart högre än i hela landet och avståndet till Nyland och Österbottens län har minskat hela tiden. Utvecklingstrenden för antalet sysselsatta i Egentliga Finland är på en rekordnivå, för tidigare har mängden sysselsatta varit lika hög bara när konjunkturuppgången nådde sin höjdpunkt år 2018. Antalet sysselsatta i Egentliga Finland har under de tre senaste åren ökat med sammanlagt cirka 20 000 personer, vilket är det näst högsta antalet direkt efter Nyland.

I och med sysselsättningsstillväxten har även Egentliga Finlands arbetslöshetsgrad sjunkit i jämn takt sedan år 2016. I mars var landskapets arbetslöshetsgrad en halv procentenhet under hela landets medeltal och arbetslöshetens utvecklingstrend sjunker snabbare i Egentliga Finland än genomsnittet i hela landet. Arbetslöshetsgraden sjunker i jämn takt i alla andra regionkommuner förutom Loimaaregionen där minskningen av arbetslösheten stannade på cirka 7 procent vid årsskiftet. Arbetslöshetsgradstrenden är under 10 procent i alla regionkommuner och i Nystadsregionen och Åboland är arbetslöshetsgradstrenden redan under 6 procent.

Förutom arbetslöshetsutvecklingen syns Egentliga Finlands goda sysselsättningsläge i utvecklingen av antalet nya lediga arbetsplatser. Antalet lediga arbetsplatser har ökat snabbt särskilt i Åboregionen där det under föregående år bara genom arbets- och näringsförvaltningen fanns nästan 50 000 lediga arbetsplatser att söka och ökningen av antalet lediga arbetsplatser har varit jämn. Även om antalet lediga arbetsplatser inte direkt skildrar förändringen av totala antalet arbetsplatser, har ökningen av arbetsutbudet dock en klart positiv inverkan på sysselsättningsutvecklingen.

## Työllisyysasteen kehitys (% , 15–64-vuotiaat, kehityksen suunta katkoviivalla)



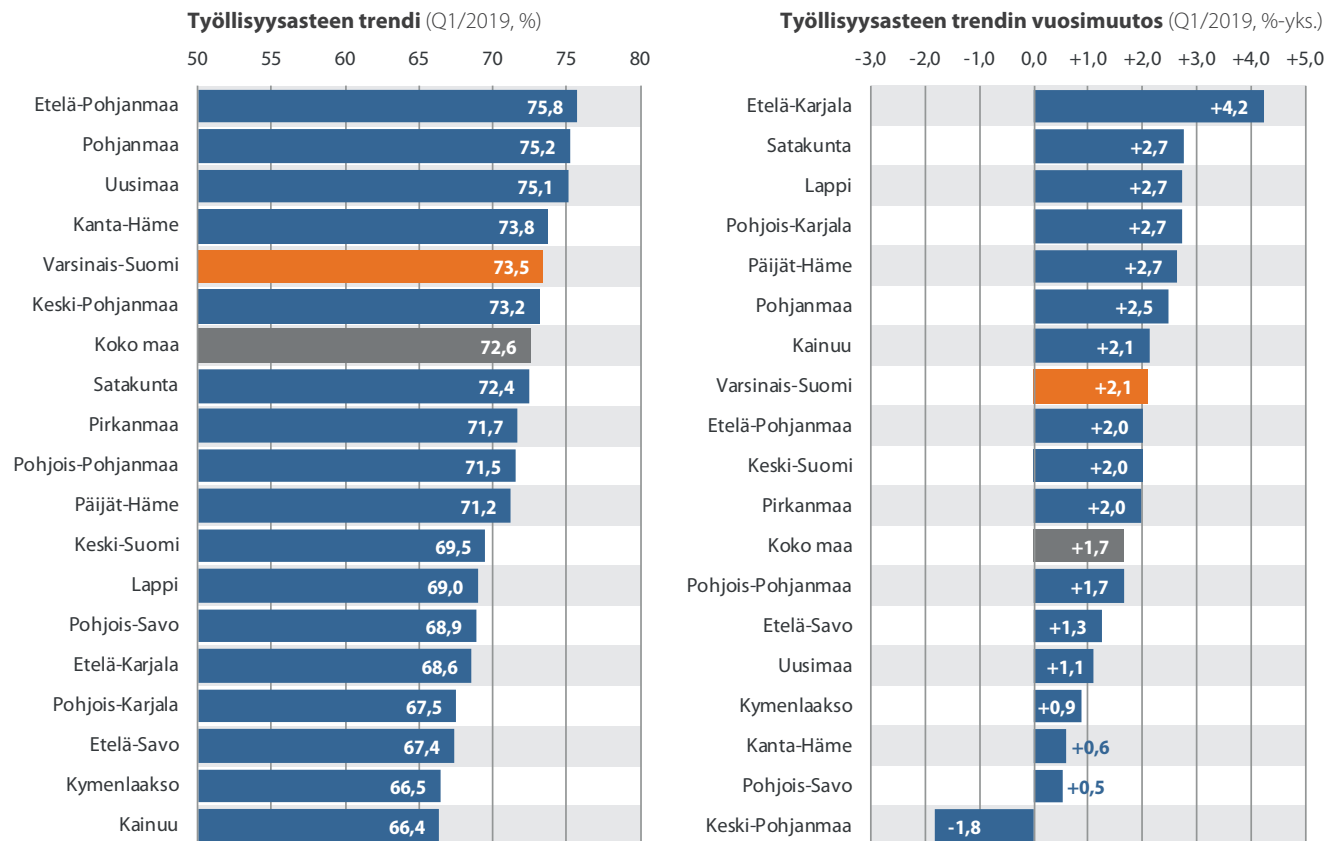
**Kuva 8** Varsinais-Suomen ja koko maan työllisyysasteen trendikehitys.

Paksu viiva kuvaa työllisyysasteen kausitasoitettua ja ohut viiva alkuperäistä aikasarjaa. Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

**Figur 8** Trendutvecklingen för sysselsättningsgraden för Egentliga Finland och hela landet.

Strecket med fetstil beskriver den säsongutjämnade sysselsättningsgraden och det tunna strecket den ursprungliga tidsserien.

Informationskälla: Statistikcentralen, arbetskraftsundersökning.



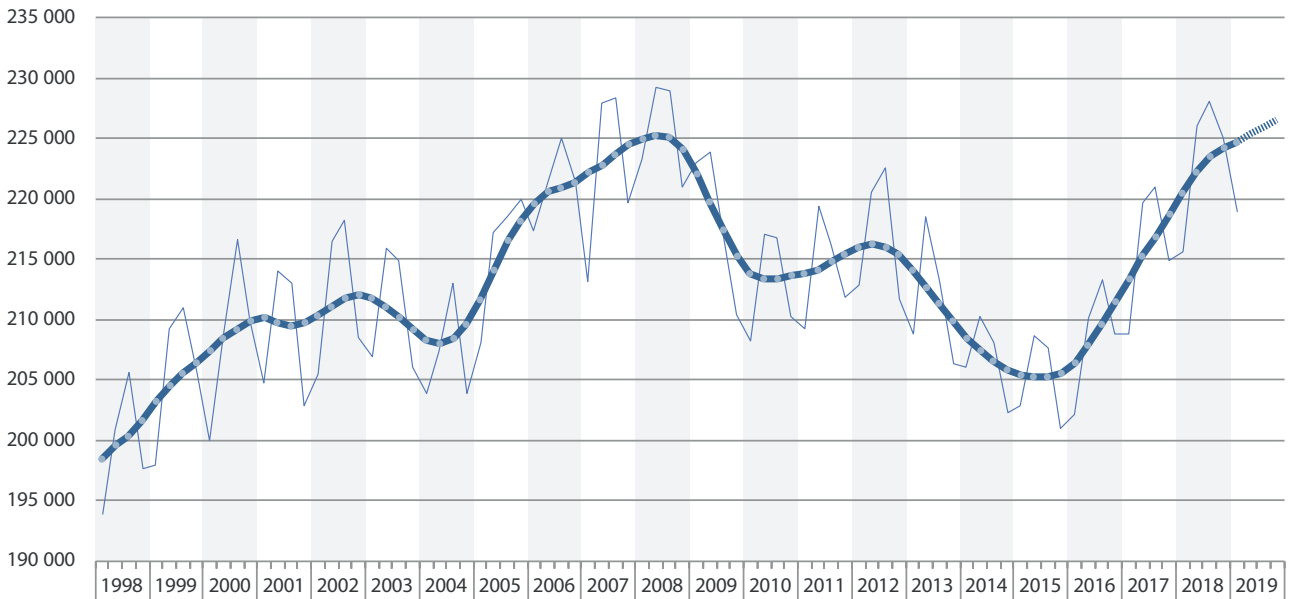
**Kuva 9** Työllisyysasteen trendi vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä ja työllisyysasteen muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus. Muita lyhyemmän aikasarjan vuosi seuraavien maakuntien tiedot on laskettu 12 kk liukuvina keskiarvoina: Kanta-Häme, Päijät-Häme, Kymenlaakso, Etelä-Karjala, Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa.

**Figur 9** Trenden för sysselsättningsgraden under det första kvartalet år 2019 och förändringen i sysselsättningsgraden jämfört med motsvarande tidpunkt året innan.

Informationskälla: Statistikcentralen, arbetskraftsundersökning. På grund av en kortare tidsserie än andra har följande landskaps uppgifter räknats som glidande medelvärden för 12 månader: Egentliga Tavastland, Päijänne-Tavastland, Kymmenedalen, Södra Karelen, Österbotten, Mellersta Österbotten.

**Työllisten määrän kehitys Varsinais-Suomessa** (henkilöä, kehityksen suunta katkoviivalla)



**Kuva 10** Työllisten määrän kehitystrendi Varsinais-Suomessa.

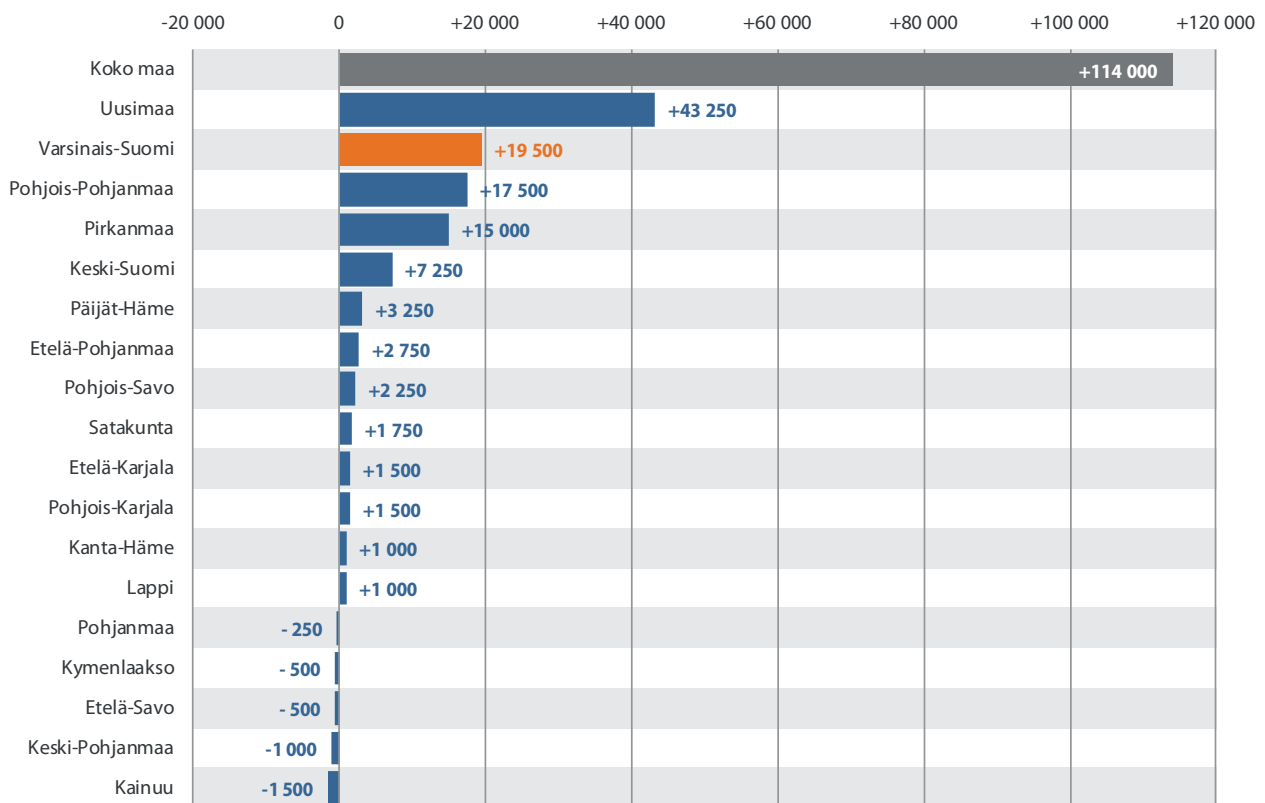
*Paksu viiva kuvaa työllisyyssysteemin kausitasoitettua ja ohut viiva alkuperäistä aikasarjaa. Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.*

**Figur 10** Utvecklingstrend för antalet sysselsatta i Egentliga Finland.

*Strecket med fetstil beskriver den säsongutjämnade sysselsättningsgraden och det tunna strecket den ursprungliga tidsserien.*

*Informationskälla: Statistikcentralen, arbetskraftsundersökning.*

**Työllisten määrän muutos vuoden 2015 tasoon verrattuna** (Q1/2019 vuosikeskiarvo, henkilöä)



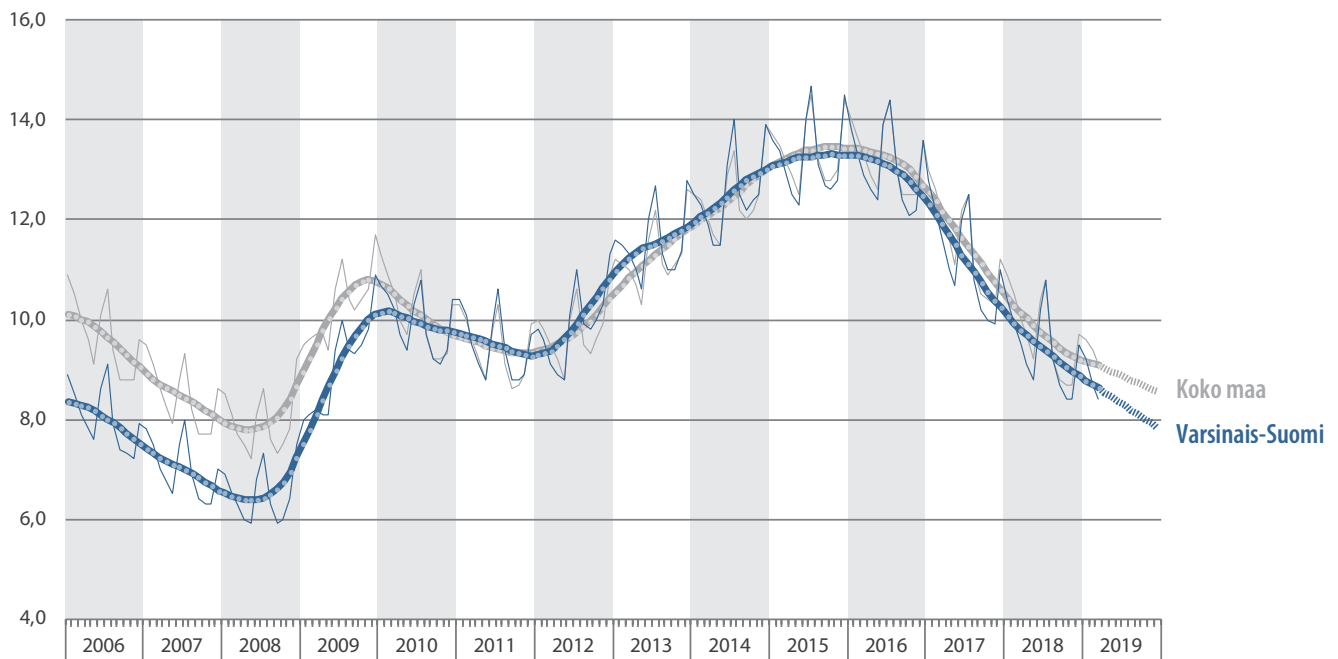
**Kuva 11** Työllisten määrän muutos vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä vuoden 2015 keskitasoon verrattuna.

*Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.*

**Figur 11** Förändringen av antalet sysselsatta under första kvartalet 2019 jämfört med medelnivån 2015.

*Informationskälla: Statistikcentralen, arbetskraftsundersökning.*

## Työttömyysasteen trendin kehitys Varsinais-Suomessa ja koko maassa (% , kehityksen suunta katkoviivalla)

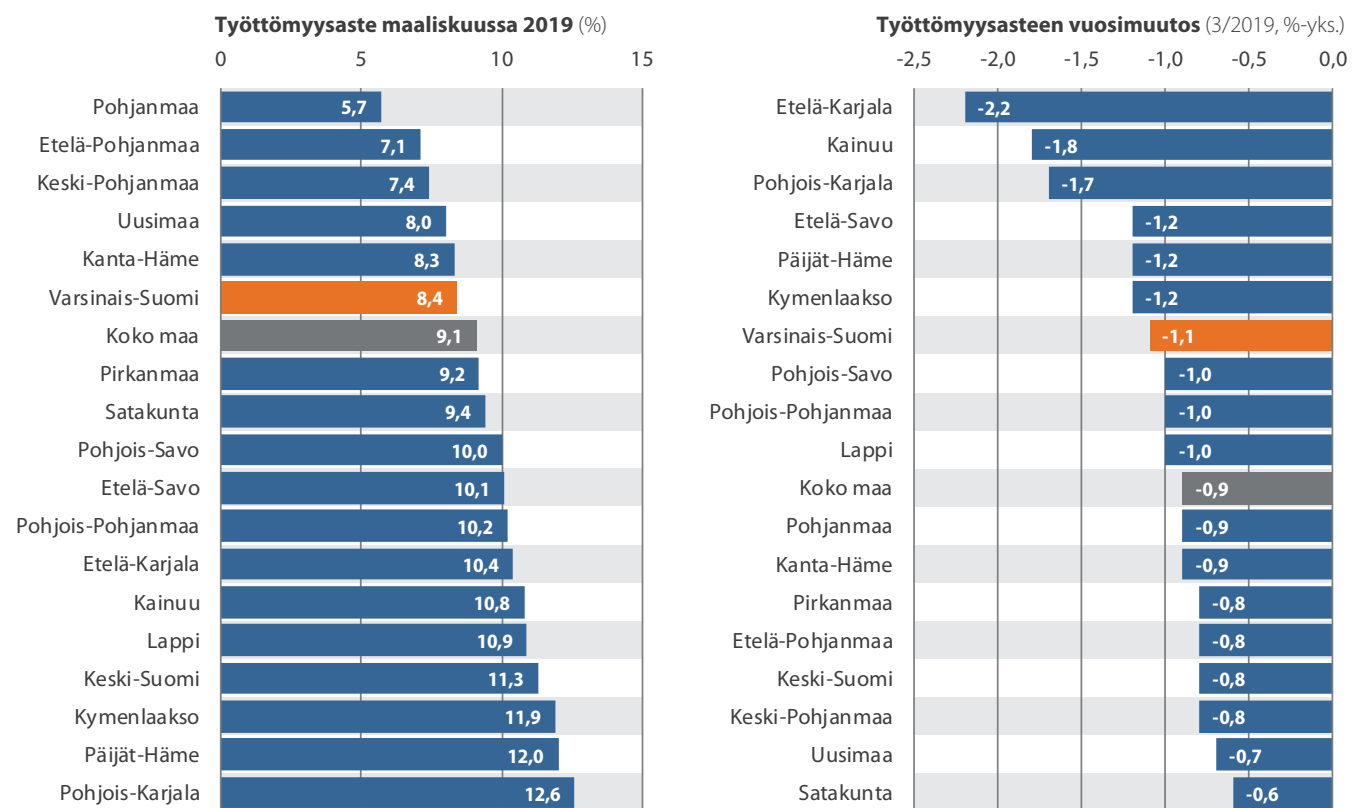


**Kuva 12** Varsinais-Suomen ja koko maan työttömyysasteen kehitys.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

**Figur 12** Utvecklingen av arbetslöshetsgraden i Egentliga Finland och i hela Finland.

Informationskälla: Arbets- och näringsministeriet, arbetsförmedlingsstatistiken.



**Kuva 13** Manner-Suomen maakuntien työttömyysaste maaliskuun 2019 lopussa ja työttömyysasteen muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

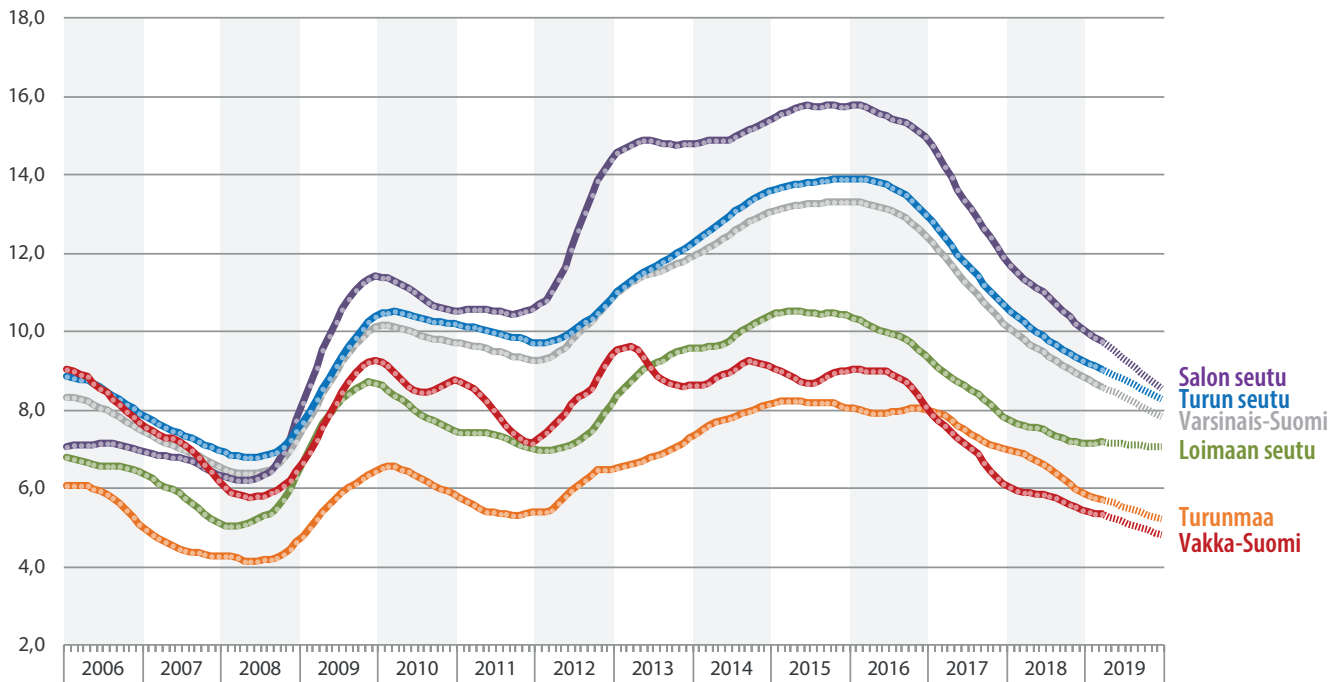
Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

**Figur 13** Arbetslöshetsgraden för landskapen i Fasta Finland i slutet av mars 2019 och den förändrade arbetslöshetsgraden i jämförelse med motsvarande tidpunkt året innan.

Informationskälla: Arbets- och näringsministeriet, arbetsförmedlingsstatistiken.



### Työttömyysasteen trendin kehitys Varsinais-Suomessa (% , kehityksen suunta katkoviivalla)

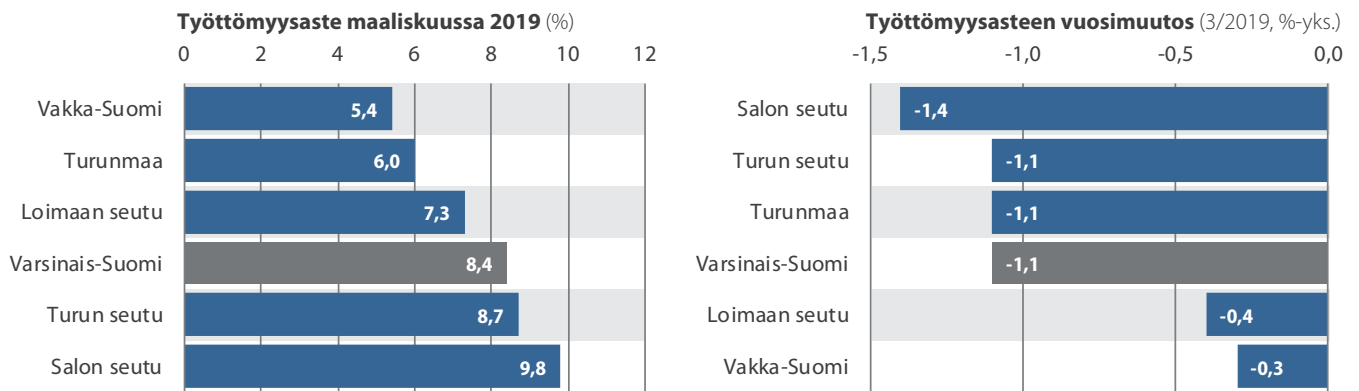


**Kuva 14** Varsinais-Suomen seutukuntien työttömyysasteen trendikehitys.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

**Figur 14** Trendutvecklingen av arbetslöshetsgraden i Egentliga Finlands regionkommuner.

Informationskälla: Arbets- och näringsministeriet, arbetsförmedlingsstatistiken.

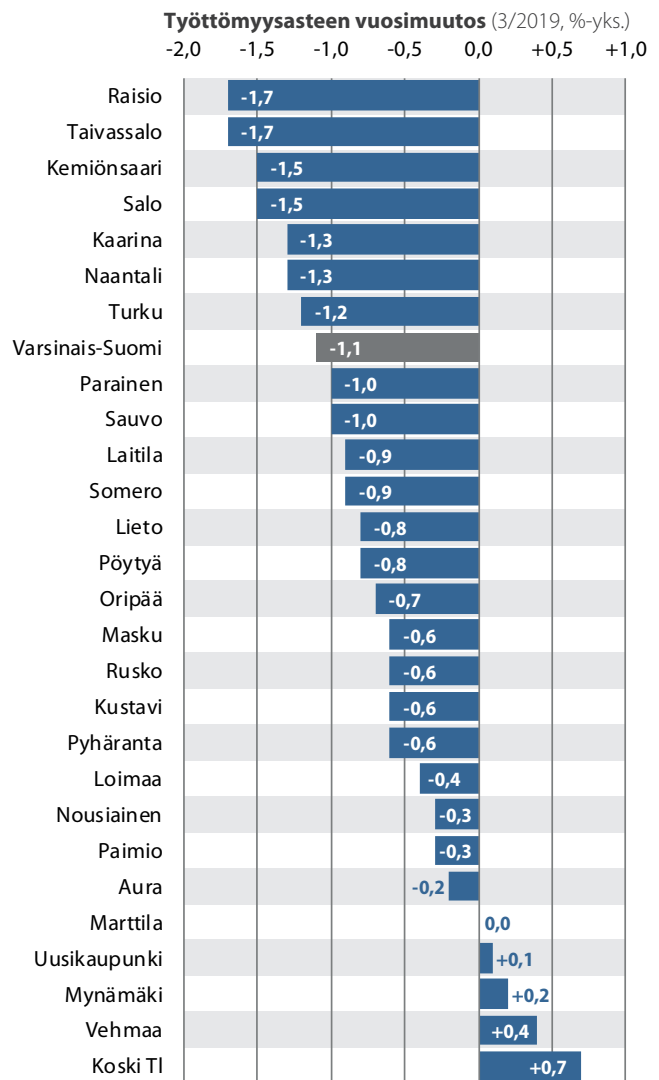
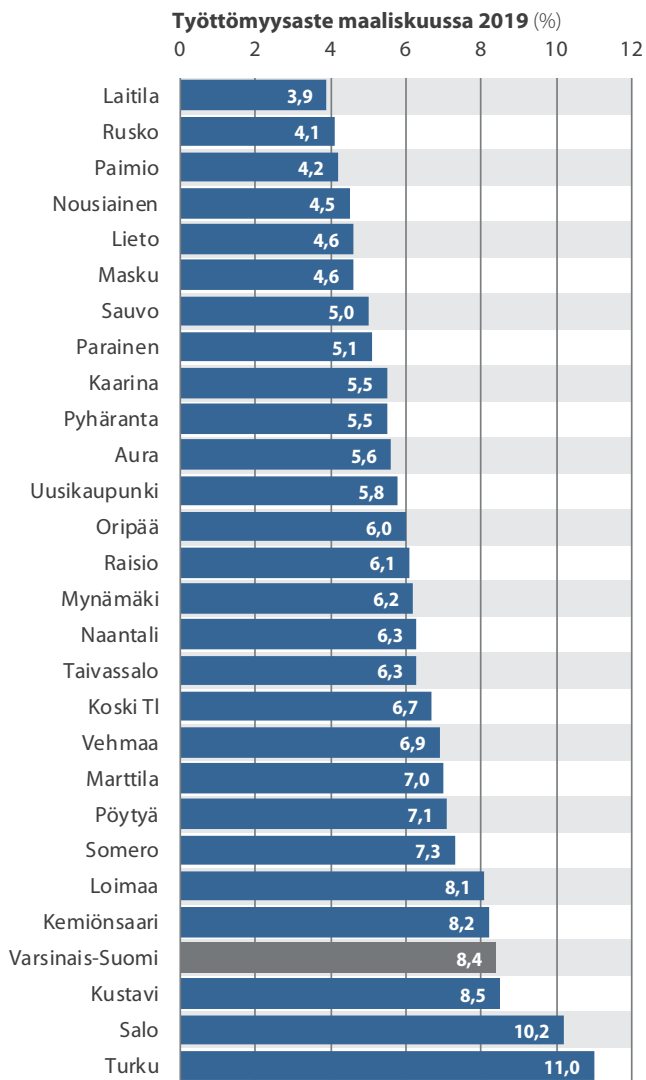


**Kuva 15** Varsinais-Suomen seutukuntien työttömyysaste syyskuun 2018 lopussa ja työttömyysasteen muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

**Figur 15** Arbetslöshetsgraden för Egentliga Finlands regionkommuner i slutet av september 2018 och den förändrade arbetslöshetsgraden i jämförelse med motsvarande tidpunkt året innan.

Informationskälla: Arbets- och näringsministeriet, arbetsförmedlingsstatistiken.



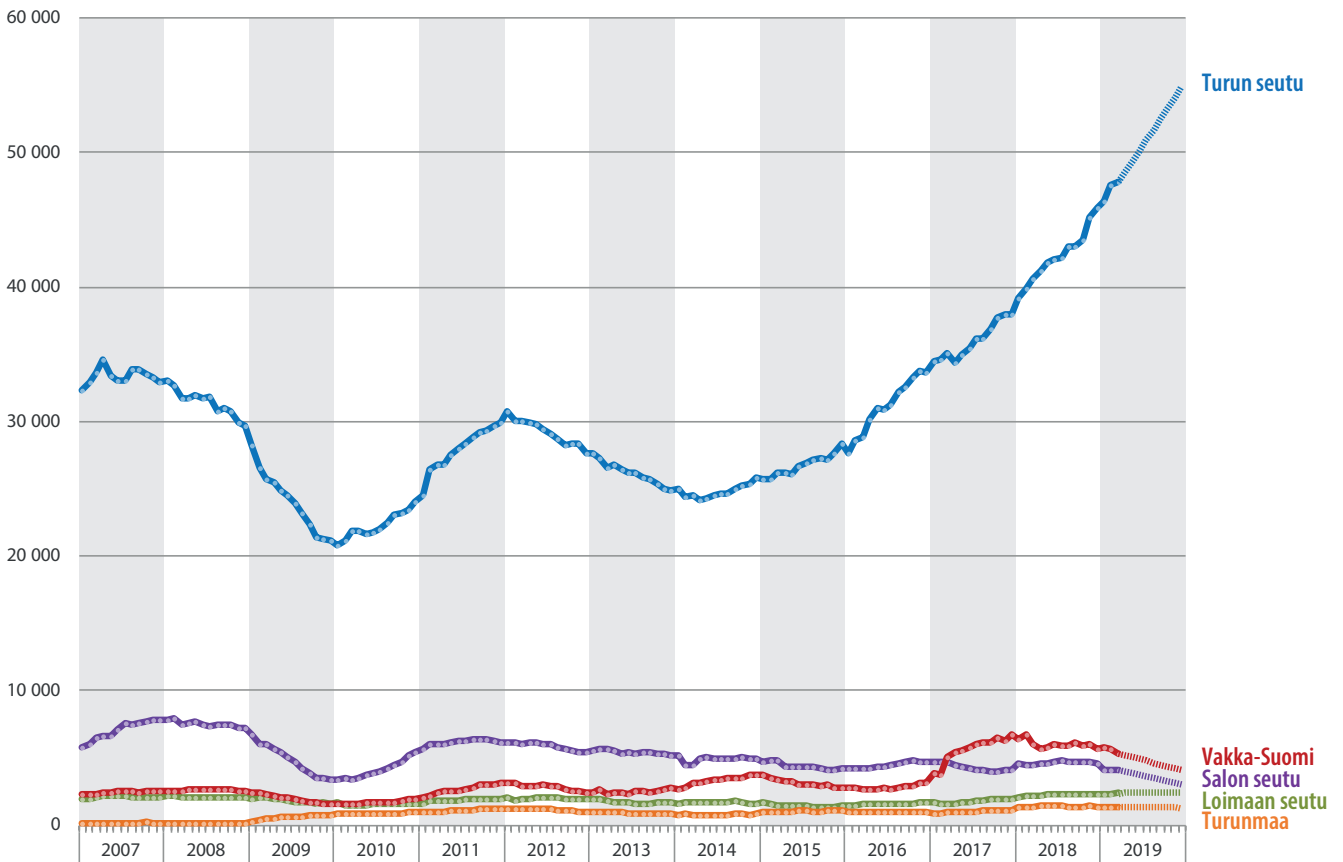
**Kuva 16** Varsinais-Suomen kuntien työttömyysaste maaliskuun 2019 lopussa ja työttömyysasteen muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

**Figur 16** Förändringen av arbetslöshetsgraden för Egentliga Finland i slutet av mars 2019 och den förändrade arbetslöshetsgraden i jämförelse med motsvarande tidpunkt året innan.

Informationskälla: Arbets- och näringsministeriet, arbetsförmedlingsstatistiken.

**Uusien avoimien työpaikkojen vuosisumman kehitys Varsinais-Suomessa** (lkm, kehityksen suunta katkoviivalla)

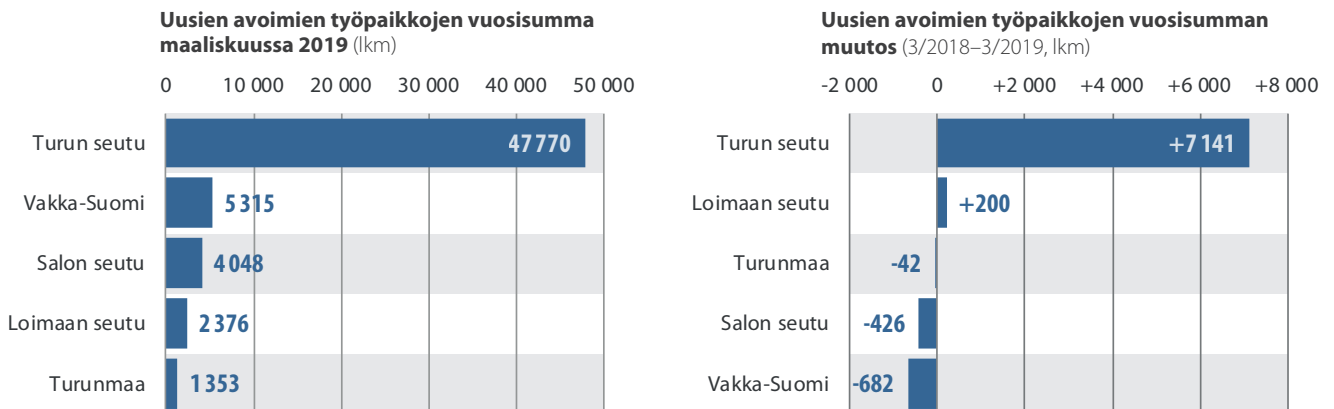


**Kuva 17** Uusien avoimien työpaikkojen määrän kehitys Varsinais-Suomessa.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

**Figur 17** Utvecklingen av antalet nya lediga arbetsplatser i Egentliga Finland.

Informationskälla: Arbets- och näringsministeriet, arbetsförmedlingsstatistiken.

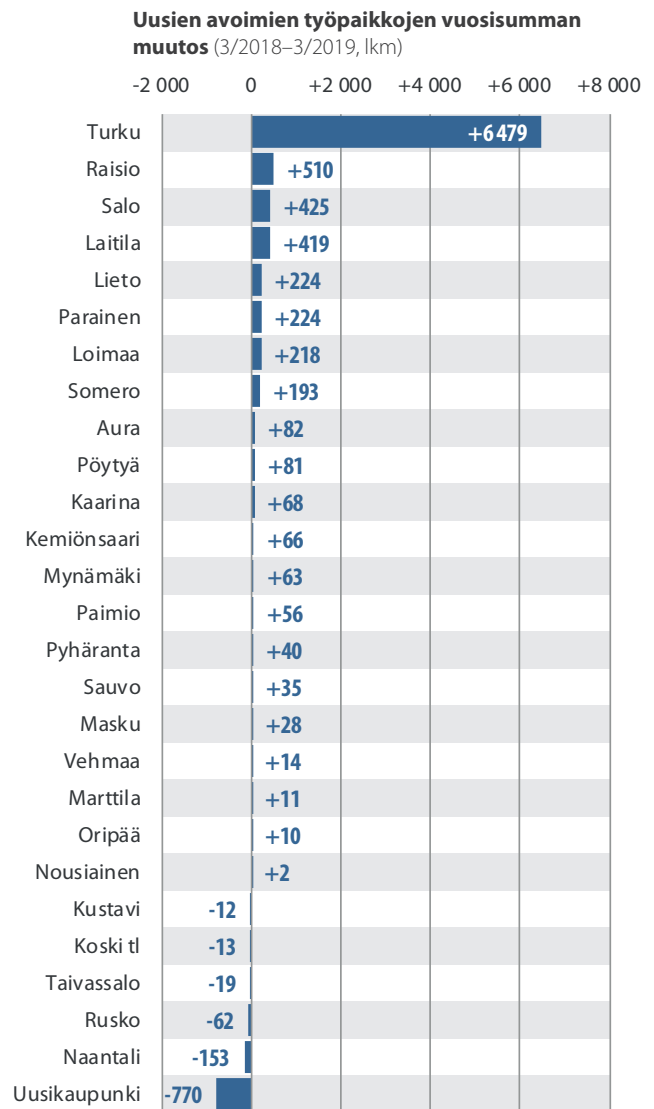
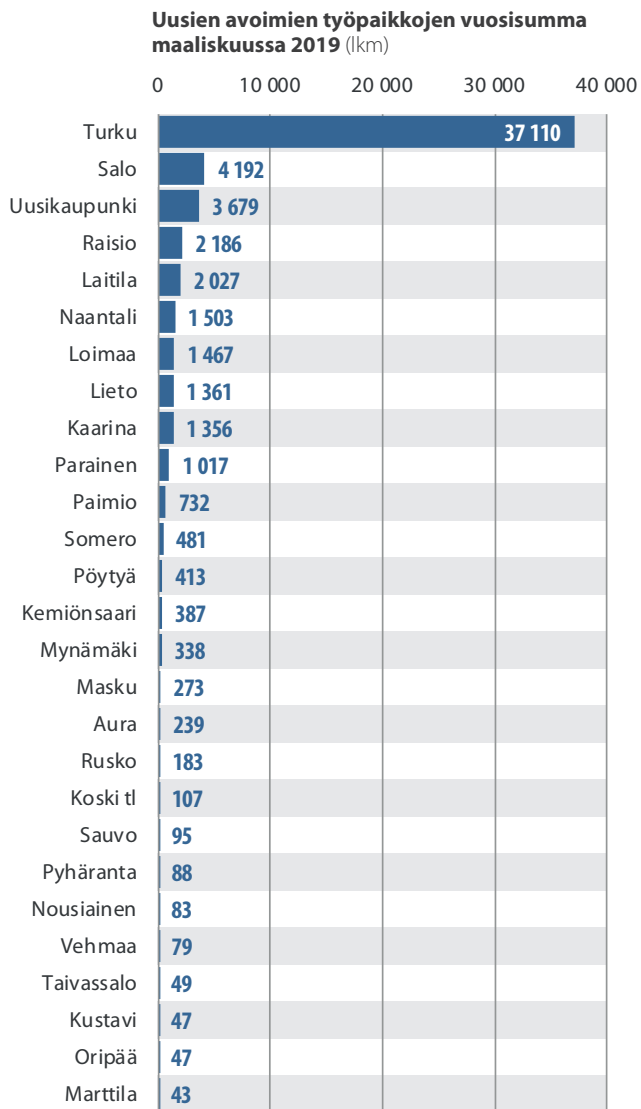


**Kuva 18** Uusien avoimien työpaikkojen vuosisumma maaliskuussa 2019 ja vuosisumman muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

**Figur 18** Årsumman av nya lediga arbetsplatser i mars 2019 och årssummans förändring jämfört med motsvarande tidpunkt föregående år.

Informationskälla: Arbets- och näringsministeriet, arbetsförmedlingsstatistiken.



**Kuva 19** Uusien avoimien työpaikkojen vuosisumma maaliskuussa 2019 ja vuosisumman muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

**Figur 19** Årssumman av nya lediga arbetsplatser i mars 2019 och årssumman förändring jämfört med motsvarande tidpunkt föregående år. Informationskälla: Arbets- och näringsministeriet, arbetsförmedlingsstatistiken.

## SYNTYVYYDEN LASKU HIDASTUI VUODEN ALUSSA

Varsinais-Suomessa asui maaliskuun 2019 lopussa 478 578 ihmistä, mikä oli 1 489 asukasta enemmän kuin vuotta aiemmin. Maakunnan väestönkasvu on hidastunut selvästi vuonna 2017 tapahtuneen nopean kasvuvaiheen jälkeen. Väestönkasvun hidastuminen näyttää kuitenkin pysähtyneen ja jopa nopeatuneen hieman vuoden alussa.

Varsinais-Suomen väestönkasvu johtuu yksinomaan muuttovoitosta, sillä maakunnassa syntyy vuositasaalla noin tuhat ihmistä vähemmän kuin kuolee. Luonnollisen väestönmuutoksen lasku pysähtyi kuitenkin vuoden vaihteessa ja kääntyi pieneen kasvuun alkuvuonna. Jää nähtäväksi onko kyseessä tilapäinen muutos vai pidempiaikainen käänne kehitystrendissä.

Ilman noin 2 500 asukkaan vuotuista muuttovoittoa Varsinais-Suomen asukasluvu joka tapauksessa pienenesi nopeasti. Kotimainen muuttovoitto nousi vuonna 2017 hetkellisesti maahanmuuttoa korkeammaksi, mutta viime kesän kuluessa maahanmuutto nousi jälleen merkittävämmäksi väestönkasvun tekijäksi Varsinais-Suomessa.

Varsinais-Suomen muuttovetovoima on vahvasti jakautunut. Vaikka kaikki seutukunnat saavat muuttovoittoa ulkomailta ja Turun seutu vetää uusia asukkaita myös kotimaasta, ovat muut seutukunnat kuntien välisessä muuttoliikkeessä muuttotappioalueita. Erityisen selvästi tämä näkyy Salon seudulla, jossa väestö vähenee yhä yli 500 asukkaan vuosivauhdilla. Salon seudun väestökato näyttää kuitenkin pysähtyneen ja väestön väheneminen on hidastunut vuoden alussa. Myös Turunmaalla väestön väheneminen on hidastunut selvästi viimeisen vuoden aikana.

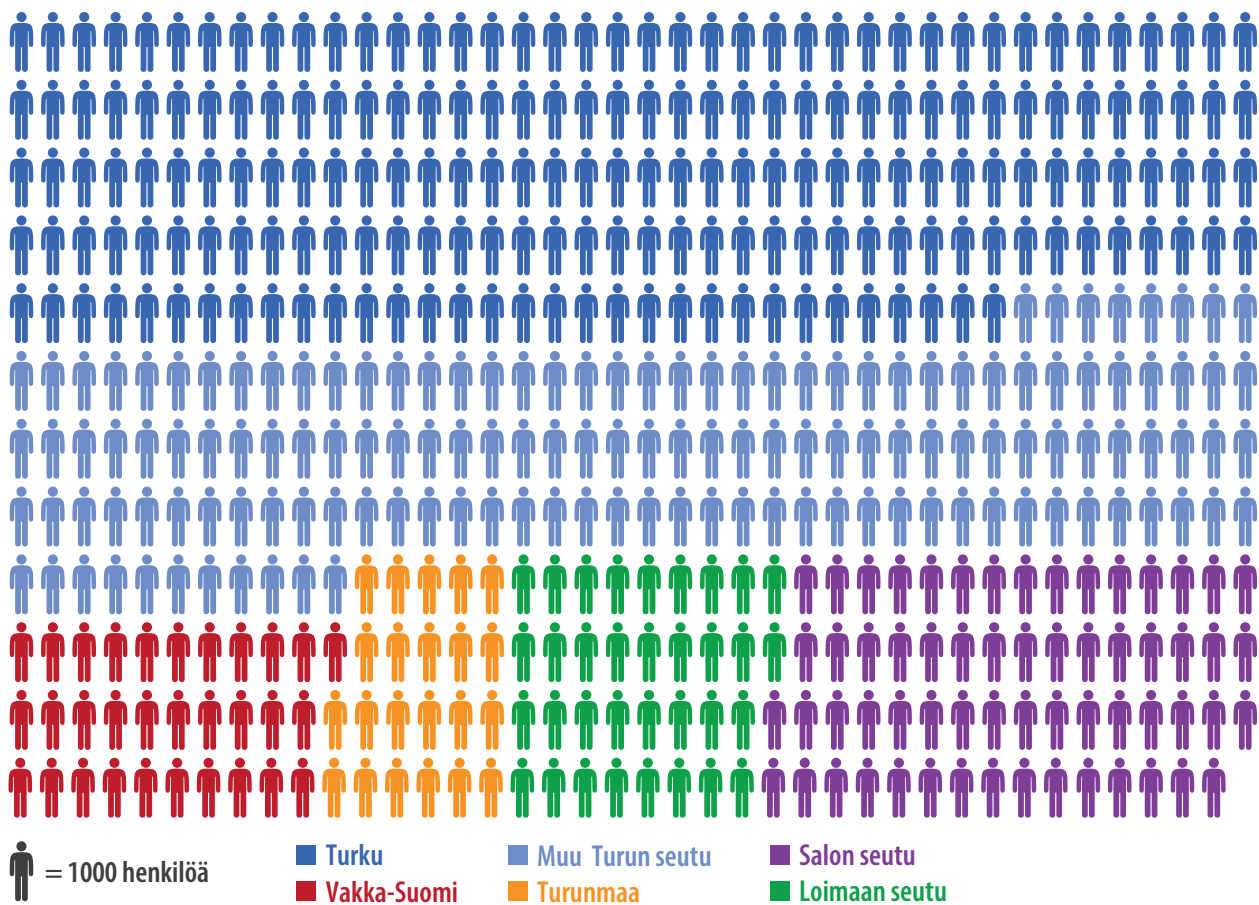
## SJUNKANDET AV NATIVITETEN SAKTADE AV I BÖRJAN AV ÅRET

I slutet av mars 2019 bodde det 478 578 personer i Egentliga Finland, vilket var 1 489 fler invånare än ett år tidigare. Landskapets befolkningstillväxt har tydligt saktat av efter den snabba tillväxtperioden år 2017. Avsaktningen av befolkningstillväxten verkar dock ha slutat och tillväxttakten har till och med blivit lite snabbare i början av året.

Egentliga Finlands befolkningstillväxt beror endast på inflyttningsöverskott, för i landskapet föds cirka tusen personer färre än det dör på årsnivå. Den naturliga befolkningsförändringen slutade dock att sjunka vid årsskiftet och svängde mot en liten uppgång i början av året. Det återstår att se om det är fråga om en tillfällig förändring eller en långvarig vändning i utvecklingstrenden.

Utan ett årligt inflyttningsöverskott på 2 500 invånare skulle Egentliga Finlands invånarantal i varje fall minska snabbt. Det inhemska inflyttningsöverskottet steg år 2017 tillfälligt förbi invandringen, men under förra sommaren steg invandringen tillbaka till att vara den mest betydande befolkningstillväxsfaktorn i Egentliga Finland.

Egentliga Finlands dragningskraft har en kraftig fördelning. Även om alla regionkommuner får inflyttningsöverskott från utlandet och Åboregionen drar till sig nya invånare även inrikes, blir andra regionkommuner avfolkningsregioner i flyttningsrörelsen mellan kommunerna. Särskilt tydligt syns detta i Saloregionen där befolkningen fortfarande minskar med en årlig takt på över 500 invånare. Avfolkningen i Saloregionen verkar dock ha stannat och befolkningsminskningen har saktat av i början av året. Även i Åboland har befolkningsminskningen blivit klart långsammare under det senaste året.



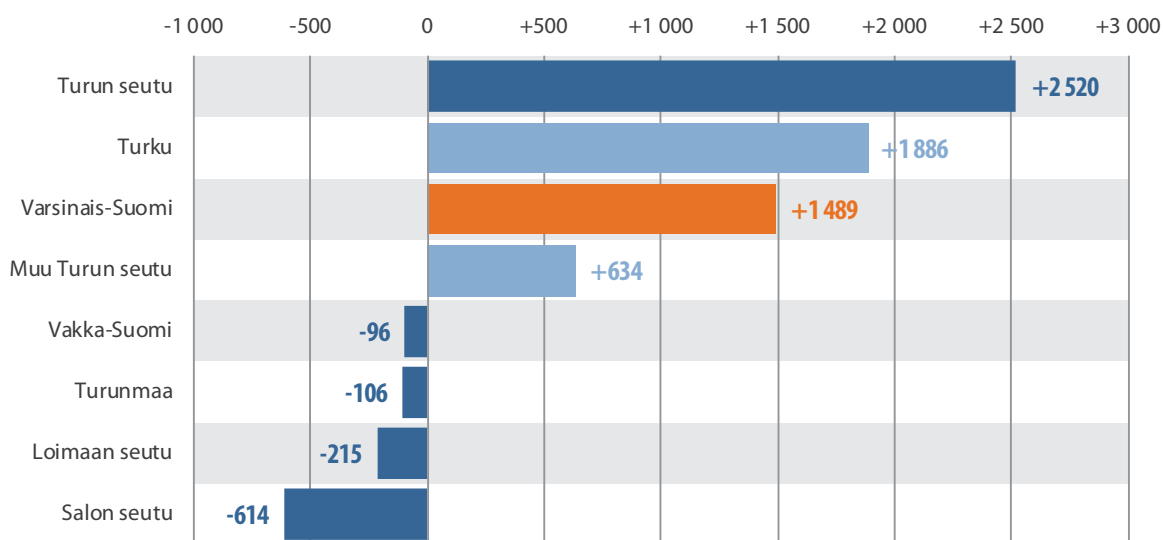
**Kuva 20** Varsinais-Suomen väestön jakautuminen alueittain 31.3.2019.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

**Figur 20** Fördelningen av Egentliga Finlands befolkning regionvis 31.3.2019.

Informationskälla: Statistiskcentralen, månadsuppgifter om befolkningsförändringar, preliminär folkmängd.

### Asukasluvun vuosimuutos maaliskuussa 2019 (henkilöä)



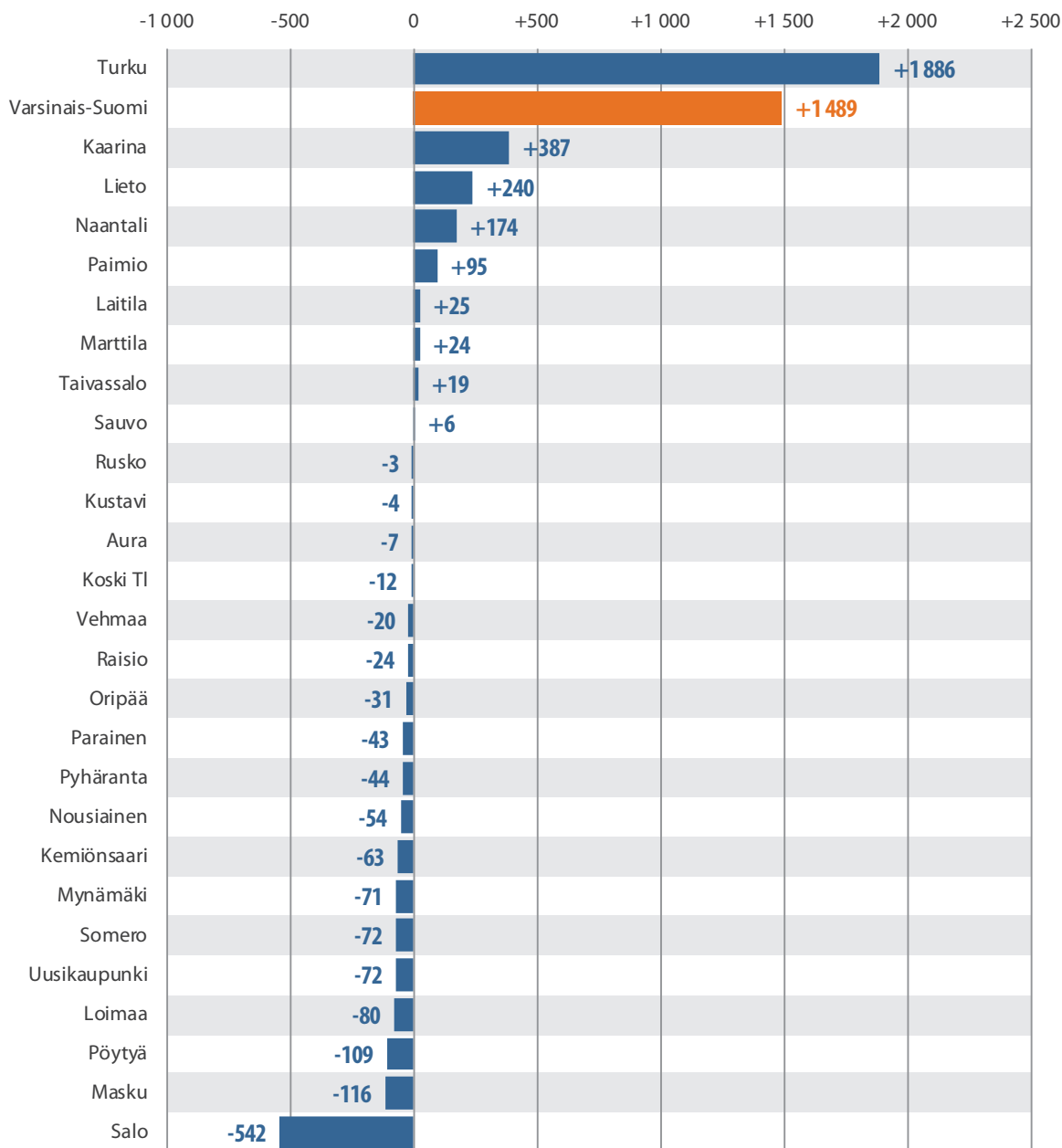
**Kuva 21** Väestömuutos Varsinais-Suomessa maaliskuussa 2019 edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

**Figur 21** Befolkningsförändringen i Egentliga Finland i mars 2019 jämfört med motsvarande tidpunkt föregående år.

Informationskälla: Statistiskcentralen, månadsuppgifter om befolkningsförändringar, preliminär folkmängd.

### Asukasluvun vuosimuutos maaliskuussa 2019 (henkilöä)



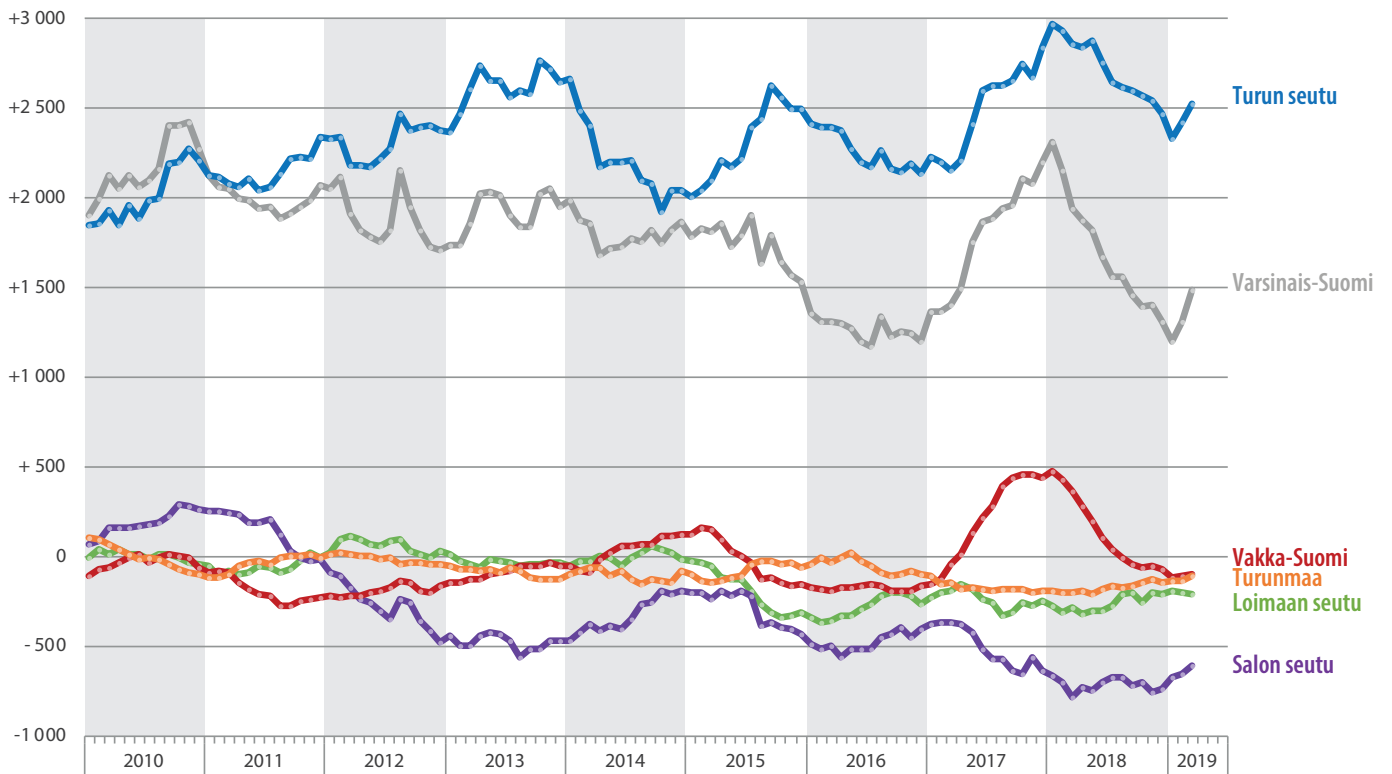
**Kuva 22** Väestömuutos Varsinais-Suomen kunnissa maaliskuussa 2019 edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestömuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

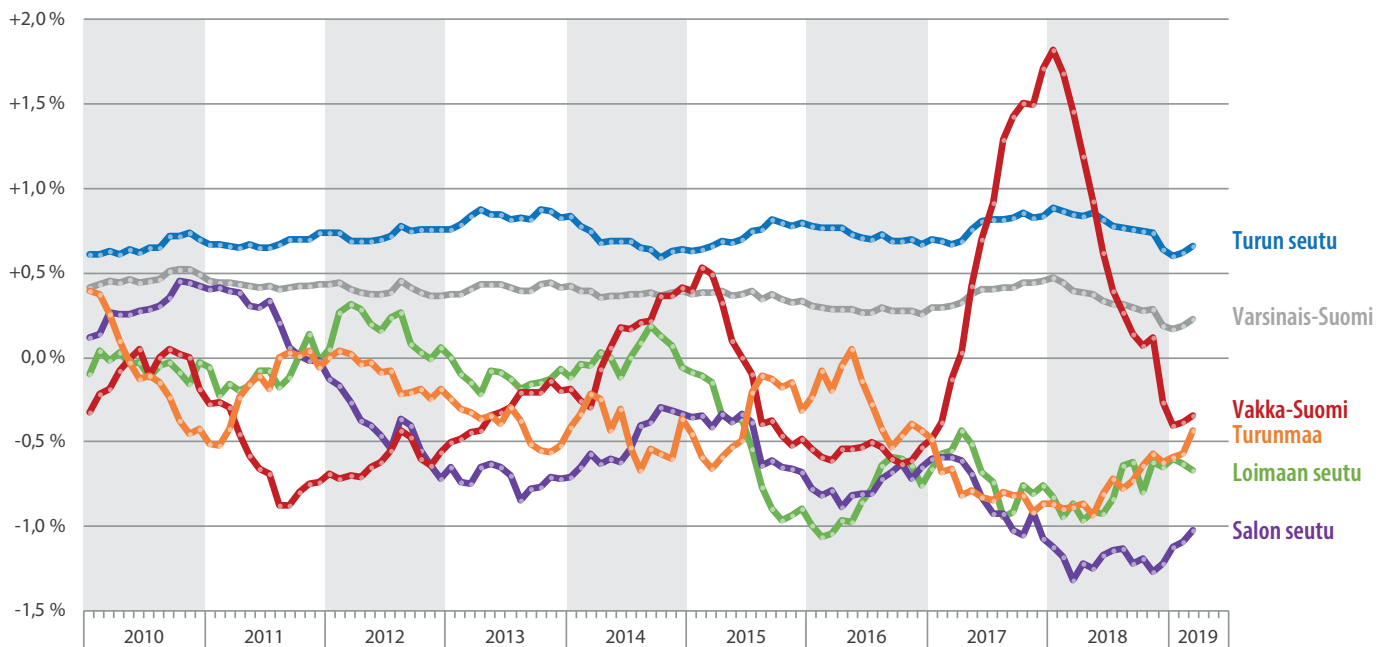
**Figur 22** Befolkningsförändringen i Egentliga Finlands kommuner i mars 2019 jämfört med motsvarande tidpunkt föregående år.

Informationskälla: Statistikcentralen, månadsuppgifter om befolkningsförändringar, preliminär folkmängd.

### Asukasluvun vuosimuutoksen kuukausittainen kehitys (henkilöä)



### Asukasluvun vuosimuutoksen kuukausittainen kehitys (%)



**Kuva 23** Asukasluvun vuosimuutoksen kuukausittainen kehitys Varsinais-Suomessa.

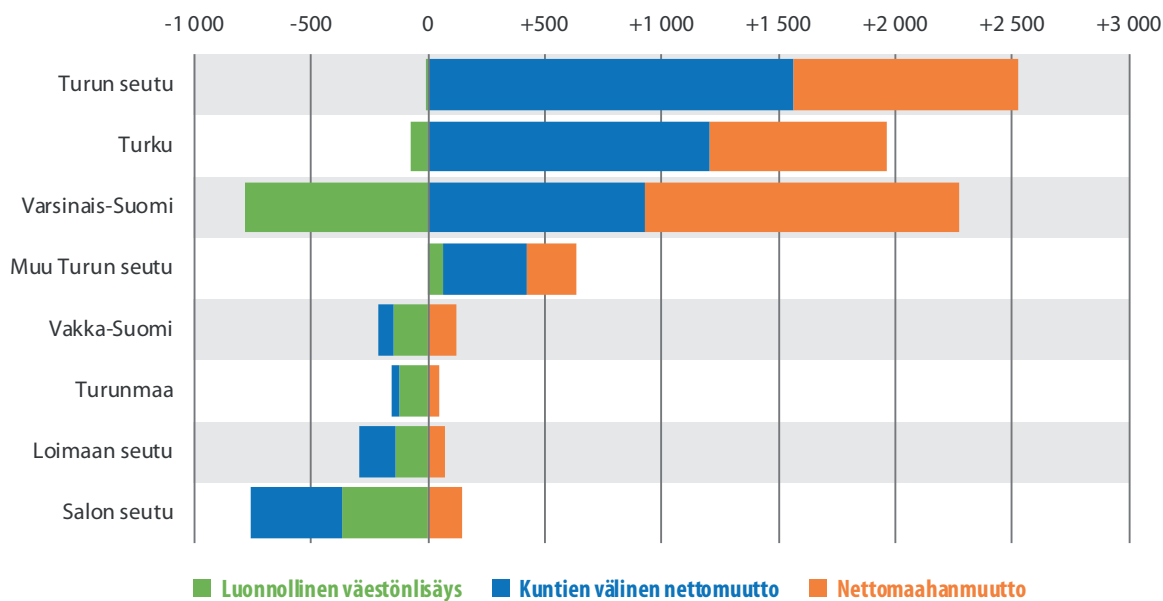
Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto. Ylempi kuvio kuvaa määrällistä väestönmuutosta ja alempi väestön suhteellista kehitystä.

**Figur 23** Utvecklingen per månad av invånarantalets årsförändring i Egentliga Finland.

Informationskälla: Statistikcentralen, månadsuppgifter om befolkningsförändringar, preliminär folkmängd. Den övre figuren visar den kvantitativa befolkningsförändringen, av den nedre figuren framgår den relativa befolkningsutvecklingen.



### Asukasluvun vuosimuutos maaliskuussa 2019 (henkilöä)



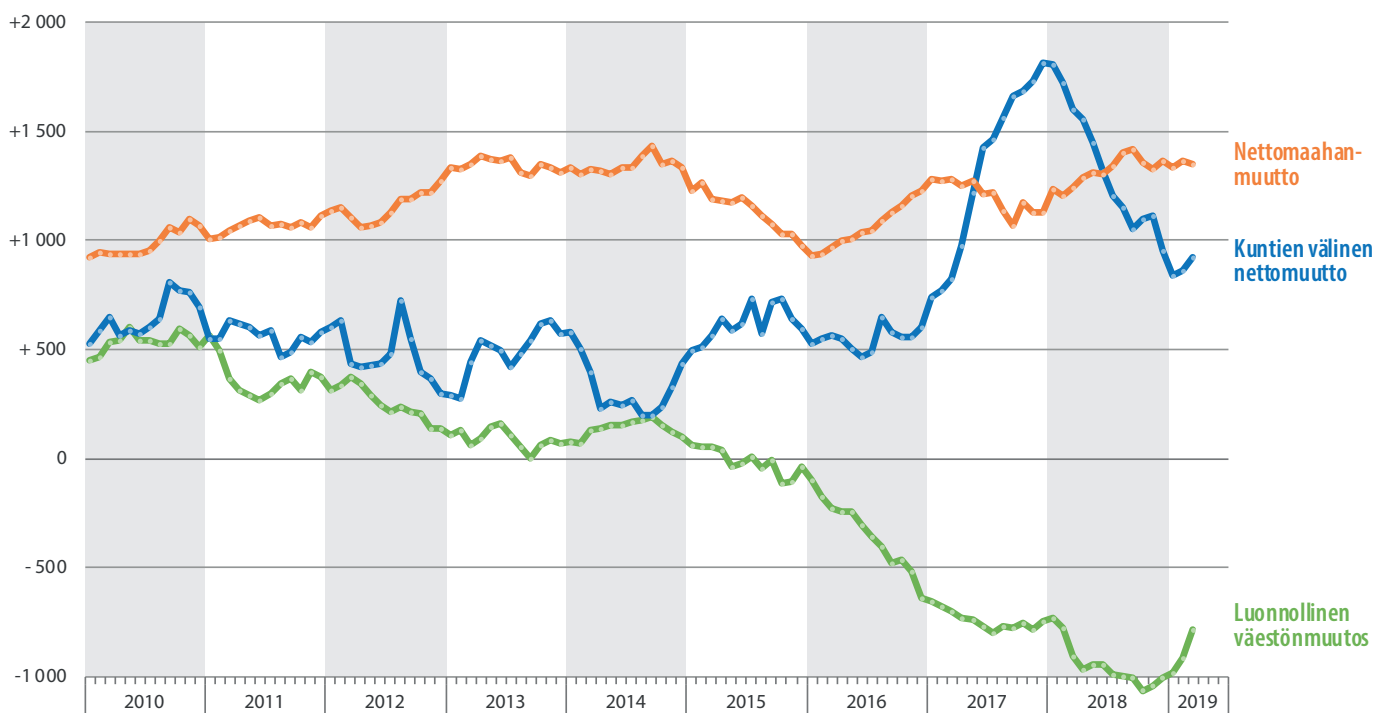
**Kuva 24** Asukasluvun vuosimuutoksen rakenne maaliskuussa 2019.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

**Figur 24** Strukturen hos invånarantalets årsförändring i mars 2019.

Informationskälla: Statistikcentralen, månadsuppgifter om befolkningsförändringar, preliminär folkmängd.

### Asukasluvun vuosimuutoksen osatekijöiden kehitys Varsinais-Suomessa (henkilöä)



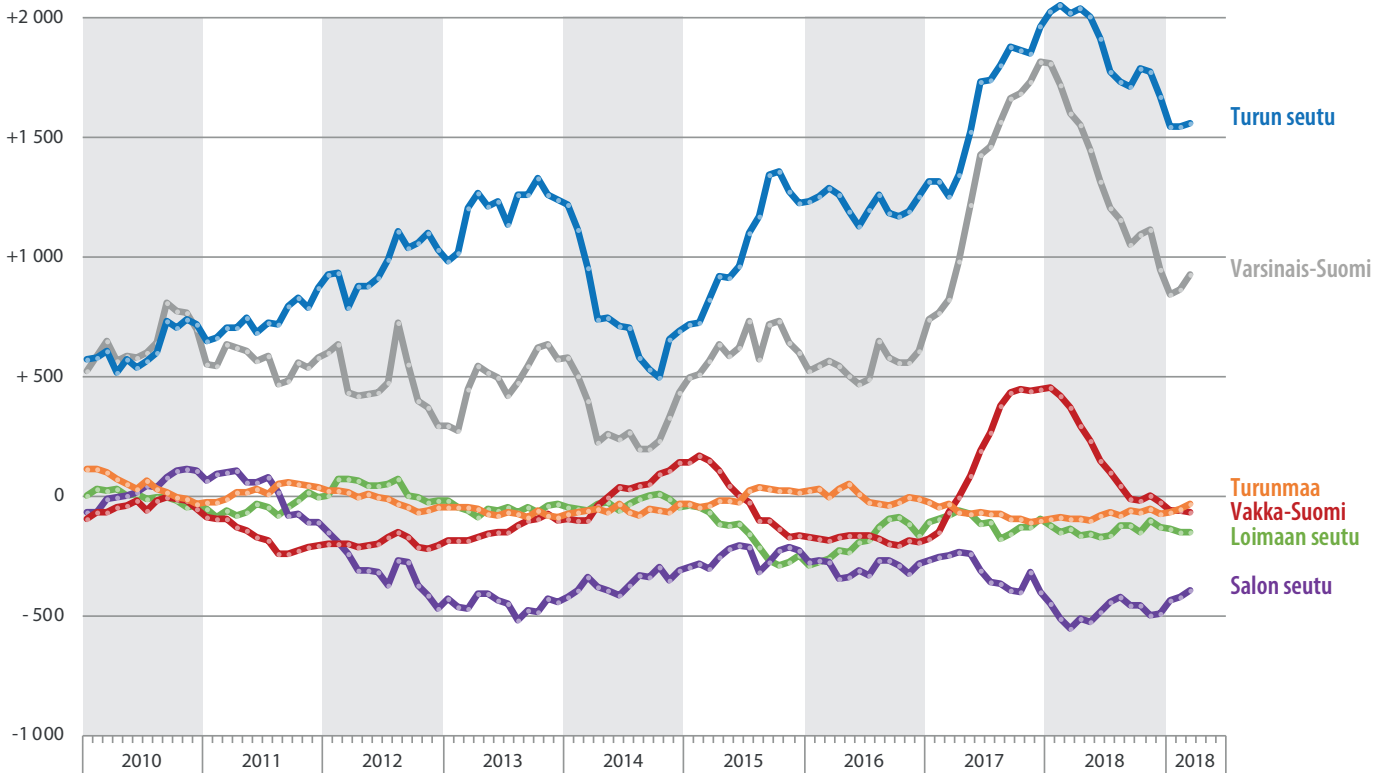
**Kuva 25** Asukasluvun vuosimuutoksen osatekijöiden kuukausittainen kehitys Varsinais-Suomessa.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

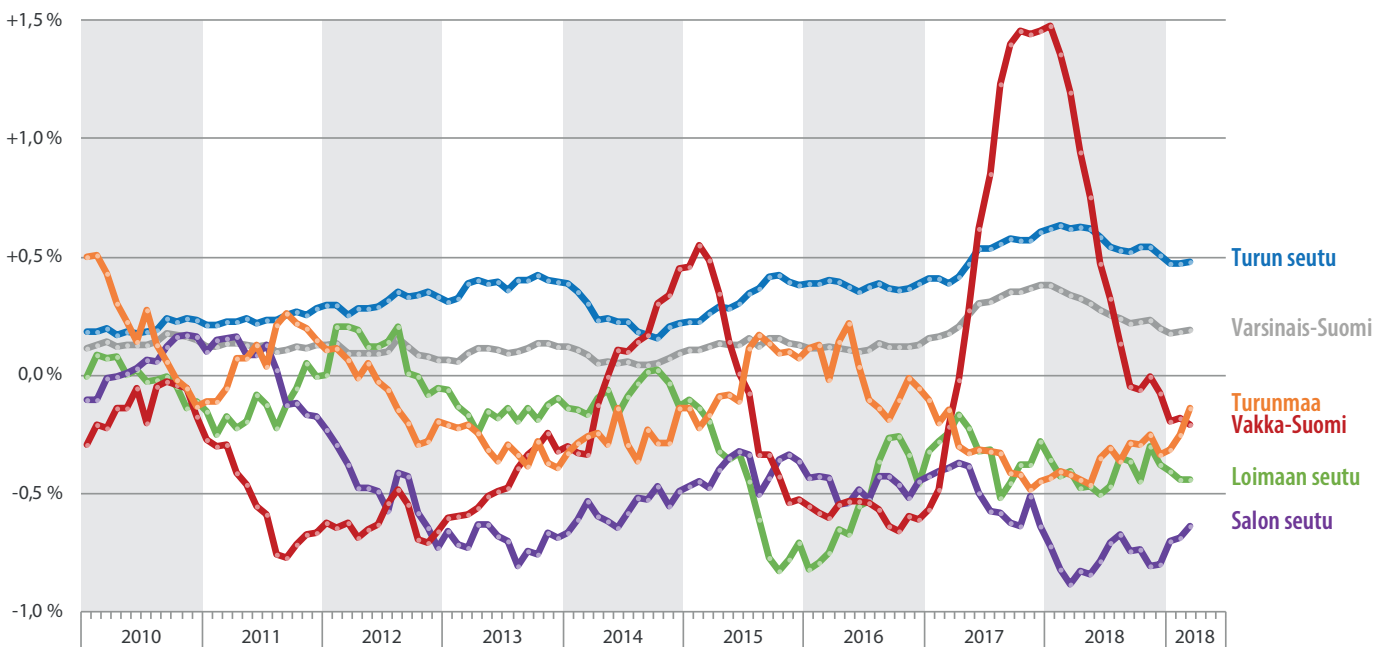
**Figur 25** Utvecklingen per månad av delfaktorer i invånarantalets årsförändring i Egentliga Finland.

Informationskälla: Statistikcentralen, månadsuppgifter om befolkningsförändringar, preliminär folkmängd.

### Maan sisäisen nettomuuton kuukausittainen kehitys (henkilöä)



### Maan sisäisen nettomuuton kuukausittainen kehitys suhteessa alueen asukaslukuun (%)



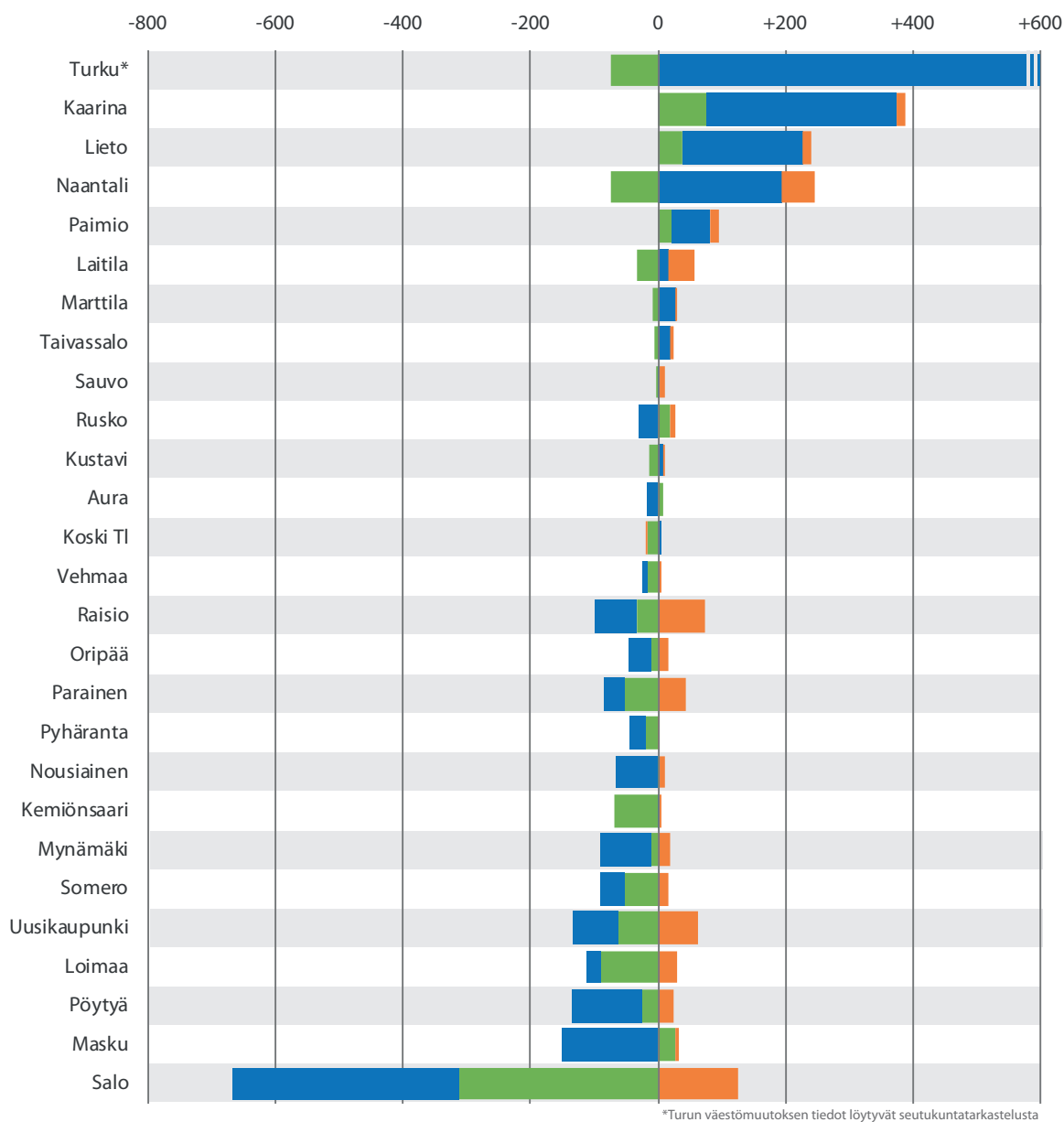
**Kuva 26** Maan sisäisen nettomuuton kuukausittainen kehitys Varsinais-Suomessa.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot. Luvut kuvaavat vuosimuutosta, jossa kullekin kuukaudelle on laskettu yhteen edellisen vuoden muuttovoitto tai -tappio. Ylempi kuvio esittää nettomuuton määrällistä kehitystä. Alemmassa kuviossa muuttovoitto- tai tappio on suhteutettu alueen asukaslukuun.

**Figur 26** Utveckling per månad av nettomigrationen inom landet i Egentliga Finland.

Informationskälla: Statistiska centralen, månadsuppgifter om befolkningsförändringar. Siffrorna visar en årsförändring, där det föregående årets inflyttningsöverskott eller -underskott räknats samman för varje månad. Den övre figuren visar den kvantitativa utvecklingen av nettomigrationen. I den nedre figuren har flyttningsöverskottet eller -underskottet ställts i relation till regionens invånarantal.

### Asukasluvun vuosimuutos maaliskuussa 2019 (henkilöä)



**Kuva 27** Asukasluvun vuosimuutoksen rakenne maaliskuussa 2019.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

**Figur 27** Strukturen hos invånarantalets årsförändring i mars 2019.

Informationskälla: Statistikcentralen, månadsuppgifter om befolkningsförändringar, preliminär folkmängd.

**VARSINAIS-SUOMEN LIITTO**  
**EGENTLIGA FINLANDS FÖRBUND**  
**REGIONAL COUNCIL OF SOUTHWEST FINLAND**

---

PL 273 (Ratapihankatu 36) | 20101 Turku  
+358 2 2100 900 | kirjaamo@varsinais-suomi.fi  
www.varsinais-suomi.fi | Y – 0922305-9